

Kompania e Sigurimeve Illyria sh.a.

PASQYRAT FINANCIARE

PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2017

ME RAPORTIN E AUDITORIT TË PAVARUR

Përmbajtja

	Faqe
Raporti i Auditorit të Pavarur	
Pasqyra e pozicionit financiar	1
Pasqyra e të ardhurave gjithpërfshirëse	2
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet	3
Pasqyra e rrjedhës së parashë	4
Shënimet për pasqyrat financiare	5- 44
Shënimet plotësuese	45-48

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

Për Aksionarët dhe menaxhmentin e Illyria Insurance sh.a

Raporti i Auditimit të Pasqyrave Financiare

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Illyria Insurance sh.a (më poshtë "Kompania"), që përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2017, pasqyrën e të ardhurave gjithpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë të pozicionit financiar të Kompanisë më 31 dhjetor 2017, dhe rezultatin e saj financiar dhe rrjedhën e parasë për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA-të"). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin *Përgjegjësia e Auditorit për auditimin e pasqyrave financiare* të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Kompania në pajtim me Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël ("Kodi BSNEPK") së bashku me kërkesat etike që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Kosovë, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me Kodin BSNEPK. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë

Përgjegjësitë e menaxhmentit dhe atyre që janë të ngarkuar me qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme, që menaxhmenti i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur menaxhmenti synon ta likujdojë Kompaninë ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër. Menaxhmenti është përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Kompanisë.

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë.

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA- të do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali të mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- ▶ Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalisë materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidenca auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontrolleve të brendshme.
- ▶ Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionit mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Kompanisë.
- ▶ Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga menaxhmenti.
- ▶ Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Bankës për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Kompania të ndërpresë veprimtarinë.
- ▶ Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e Illyria Insurance sh.a, përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Raporti tjetër mbi kërkesat rregullore të autoritetit mbikëqyrës, Bankës Qendrore të Kosovës, për Investime në Rezervat Teknike.

Në bazë të kërkesave të Bankës Qendrore të Kosovës ("BQK"), ne kemi lexuar Shënime Plotësuese për Investimet në Rezervat Teknike ("Shënime Plotësuese"). Këto Shënime Plotësuese të përgatitura nga menaxhmenti nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare. Informacioni historik financiar, i paraqitur në Shënime Plotësuese të përgatitura nga menaxhmenti, është në përputhje, në të gjitha aspektet materiale, me informacionin financiar vjetor të shpalosur në pasqyrat financiare të Kompanisë më 31 dhjetor 2017, të përgatitura në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, të aplikueshme për kompanitë e sigurimeve në Kosovë. Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen e Shënimeve Plotësuese, në përputhje me Rregulloren e BQK-së "Rregullore për investimin e aseteve në mbulim të provizioneve teknike dhe matematike si dhe investimin e kapitalit themeltar të siguruesve" të datës 29 dhjetor 2016.

Ernst & Young Certified Auditors Kosovo
Ernst & Young Certified Auditors Kosovo sh.p.k

23 shkurt 2018

Prishtinë, Kosovë

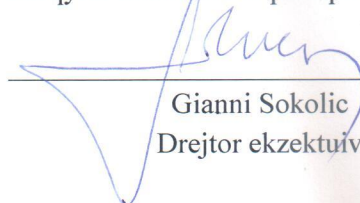
Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

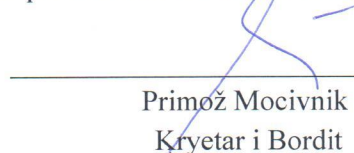
Pasqyra e pozicionit financiar

Më 31 dhjetor 2017 (vlerat në Euro)

	Shënim	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Pasuritë			
Prona dhe pajisjet	7	3,078,694	3,132,527
Pasuritë e paprekshme	8	63,546	60,406
Gjithsej pasuritë jo-qarkulluese		3,142,240	3,192,933
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	9	4,185,932	3,861,898
Të arkëtueshmet nga agjentët dhe klientët	10	481,945	355,609
Pasuritë tjera	11	318,791	355,588
Pjesa e risiguruesve për detyrimet e siguruara	12	667,910	474,380
Kostot e përvetësuar të shtyra	13	453,143	427,719
Depozitat me afat	14	5,722,441	5,316,623
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	15	605,277	553,514
Gjithsej pasuritë		15,577,679	14,538,264
Ekuiteti			
Kapitali aksionar	16	5,428,040	5,428,040
Teprica e rivlerësimit		884,329	765,843
Humbjet e akumuluar		(2,273,200)	(2,496,776)
Gjithsej ekuiteti		4,039,169	3,697,107
Detyrimet			
Detyrimet nga kontrata e sigurimit –Rezerva e dëmeve	17	7,428,559	7,342,027
Detyrimet nga kontrata e sigurimit- Primet e pa fituara	18	2,634,505	2,187,407
Të pagueshmet nga sigurimi	19	732,993	442,070
Të pagueshmet tjera	20	672,781	807,951
Të ardhurat e shtyra	21	69,672	61,702
Gjithsej detyrimet		11,538,510	10,841,157
Gjithsej detyrimet dhe ekuiteti		15,577,679	14,538,264

Pasqyrat financiare të paraqitura në faqet 1 deri 48 janë miratuar për publikim më 22 shkurt 2018 nga:


Gianni Sokolic
Drejtör ekzekutiv


Primož Mocivnik
Kryetar i Bordit

Shënimet nga faqe 5 deri 44 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Pasqyra e të ardhurave gjithpërfshirëse

Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (vlerat në Euro)

	Shënim	2017	2016
Primet e shkruara bruto	22	8,298,476	7,120,933
Tatimi mbi primet		(414,924)	(356,090)
Ndryshimi në provizionin bruto për primet e pafituara	18	(447,098)	494,254
Primet e shkruara neto		7,436,454	7,259,097
Primet e ceduara ndaj risiguruesve	22	(791,677)	(763,672)
Pjesa e risiguruesve në ndryshimin e provizionit për primet e pafituara	12	68,659	25,366
Të ardhurat neto nga primet e sigurimit		6,713,436	6,520,791
Të ardhurat nga investimet	25	151,653	157,456
Kthimet nga risigurimi		1,011,935	415,656
Komisionet e risigurimit		127,374	111,773
Të ardhurat tjera	25	303,650	154,743
Gjithsej të ardhurat		8,308,048	7,360,419
Humbjet dhe shpenzimet e rregullimit të humbjeve		(4,473,663)	(4,059,424)
Shpenzimet e interesit		(7,843)	(7,923)
Shpenzimet e marrjes në sigurim	23	(808,303)	(874,866)
Pjesa e shpenzimeve të BKS-së	24	(608,055)	(544,692)
Shpenzimet administrative	26	(2,186,608)	(2,045,484)
Gjithsej humbjet dhe shpenzimet		(8,084,472)	(7,532,389)
Fitimi neto për vitin		223,576	(171,970)
Të ardhurat tjera gjithpërfshirëse			
Të ardhurat tjera gjithpërfshirëse nga rivlerësimi i Letrave me Vlerë		118,486	12,450
Gjithsej të ardhurat/(humbjet) gjithpërfshirëse për vitin		342,062	(159,520)

Shënimet nga faqe 5 deri 44 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet

Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (vlerat në Euro)

	Ekuiteti	Humbjet e akumuluar	Teprica nga rivlerësimi i pronës	Rezerva e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare në dispozicion për shitje	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2016	5,428,040	(2,324,806)	765,996	(12,603)	3,856,627
<i>Të ardhurat gjithpërfshirëse për vitin</i>					
Fitimi neto i periudhes	-	(171,970)	-	-	(171,970)
Ndryshimet e vlerës së drejtë për vitin	-	-	-	12,450	12,450
Gjithsej të ardhurat gjithpërfshirëse	-	(171,970)	-	12,450	(159,520)
Gjithsej transaksionet me aksionarët të raportuara direkt në ekuitet	-	-	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2016	5,428,040	(2,496,776)	765,996	(153)	3,697,107
<i>Të ardhurat gjithpërfshirëse për vitin</i>					
Fitimi neto i periudhes	-	223,576	-	-	223,576
Ndryshimet e vlerës së drejtë për vitin	-	-	-	118,486	118,486
Gjithsej të ardhurat gjithpërfshirëse	-	223,576	-	118,486	342,062
Gjithsej transaksionet me aksionarët të raportuara direkt në ekuitet	-	-	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2017	5,428,040	(2,273,200)	765,996	118,333	4,039,169

Shënimet nga faqe 5 deri 44 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Pasqyra e rrjedhës së parasë

Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (vlerat në Euro)

	Shënim	2017	2016
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative			
Fitimi neto i periudhës		223,576	(171,970)
<i>Rregullimet për të barazuar fitimin neto nga rrjedhja neto e parasë nga aktivitetet operative:</i>			
Zhvlerësimi dhe amortizimi	7,8	92,715	98,919
Zërat jo-monetarë në Pasqyrën e të Ardhurave	27	17,307	-
Rritja e detyrimeve nga kontrata e sigurimit	17	86,532	521,979
Rritja (zvogëlimi) në primin e pafituar	18	447,098	(494,254)
Shpenzimet e tatimin mbi primet		414,924	356,090
Shpenzimet e interesit		7,843	7,923
Humbja nga shlyrja e pasurive		501	8,085
Të ardhurat nga investimet	25	(151,653)	(157,456)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative para ndryshimeve në pasuritë dhe detyrimet operative		1,138,843	169,316
<i>Ndryshimet në pasuritë dhe detyrimet operative</i>			
Zvogëlimi/(Rritja) në pjesën e risiguresve të detyrimeve nga sigurimi	12	(193,530)	14,630
Zvogëlimi/(Rritja) në të arkëtueshmet nga agjentë dhe klientët	10	27,530	168,415
Zvogëlimi/(Rritja) në kostot e përvetësuar të shtyra	13	(25,424)	50,399
(Rritja) në pasuritë tjera	11	36,796	(34,567)
Zvogëlimi/(Rritja) në të pagueshmet nga sigurimi	19	140,006	(56,195)
Rritja/(Zvogëlimi) në të pagueshmet tjera	20	(135,170)	39,806
Rritja/(Zvogëlimi) në të hyrat e shtyra	21	7,970	7,356
Rrjedha e parasë e gjeneruar nga aktivitetet operative		997,021	359,160
Tatimi mbi primet i paguar		(493,179)	(356,090)
Interesi i paguar		(7,843)	(7,923)
Paraja neto e përdorur në aktivitetet operative		495,999	(4,853)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet investuese			
Blerja e pasurive fikse	7,8	(45,659)	(38,620)
Të hyrat nga shitja e PPP	7,8	3,136	1,798
(Zvogëlimi)/Rritja e depozitave me afat	14	(400,000)	(1,536,211)
Interesi i pranuar		200,945	142,459
Investimet në Letrat me vlerë të Qeverisë	9	(202,657)	455,737
Paraja neto e përdorur në aktivitetet investuese		(444,235)	(974,837)
Paraja neto nga aktivitetet financuese		-	-
Rritja/(zvogëlimi) i parasë dhe ekuivalentëve të parasë		51,764	(979,690)
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fillim të vitit	15	553,513	1,533,203
Paraja dhe ekuivalentët e parasë më 31 dhjetor	15	605,277	553,513

Shënimet nga faqe 5 deri 44 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

1. NJËSIA RAPORTUESE

Kompania e Sigurimeve Illyria sh.a – e njohur më pare si Kompania e Sigurimeve Dukagjini sh.a (këtej e tutje referuar si “Illyria” ose “Kompania”) është themeluar më 6 mars 2002 sipas rregulloreve të UNMIK për regjistrim të përkohshëm të biznesit. Kompania operon sipas licencës së lëshuara më 13 shkurt 2002 nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK), për të lëshuar polica të autopërgjegjësisë ndaj palëve të treta (PAPT) policave të sigurimit të automjeteve në territorin e Kosovës dhe po ashtu produkte të sigurimit vullnetar.

Kompania është pjesë e Save Re Group, kompani Sllovene.

Zyra qendrore e Kompanisë gjendet në Bulevardin Nënë Tereza nr.33 Prishtinë Kosovë. Më 31 dhjetor 2017, Kompania ka të punësuar 181 punonjës dhe (2016: 181 punonjës)

Numri i të punësuarve sipas shkallës së arsimit formal

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Arsimi fillor dhe i mesëm i ulët	-	-
Arsimi i mesëm	91	106
Arsimi i lartë	28	23
Universitet	44	37
Master dhe doktoraturë	18	15
GJITHSEJ	181	181

2. BAZA E PËRGATITJES

a. Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare të Kompanisë janë përgatitur në përputhje me SNRF, siç janë publikuar nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK).

Në zgjedhjen dhe zbatimin e politikave kontabël, si dhe në përgatitjen e pasqyrave financiare, Bordi Mbikëqyrës i Kompanisë së Sigurimeve Illyria synon të sigurojë informata kontabël të kuptueshme, relevante, të besueshme dhe të krahasueshme.

Pasqyrat financiare janë përgatitur bazuar në supozimin e parimit të vijimësisë.

Pasqyrat financiare të konsoliduara të SAVA RE GROUP – Kompania mëmë mund ti gjeni në <http://www.sava-re.si/en/investors/financial-information/financial-reports/>.

b. Baza e matjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur nën parimin e kostos historike, përveç instrumenteve financiare në dispozicion për shitje, të cilat janë matur me vlerën e drejtë.

c. Valuta funksionale dhe e prezantimit

Pasqyrat financiare janë prezantuar në Euro (“Euro”) e cila është valuta funksionale dhe prezantuese e Kompanisë. Valuta funksionale e njësisë është valutë e mjedisit ekonomik primar në të cilin operon.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

2. BAZA E PËRGATITJES (VAZHDIM)

d. Informacion krahasues

Për paraqitje më të qëndrueshme të transaksioneve, klasifikimi i disa zërave në informacionin krahasues financiar është ndryshuar për të qenë në përputhje me trajtimin e vitit aktual.

e. Përdorimi i gjykimeve dhe vlerësimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF kërkon që menaxhmenti të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave dhe shumave të raportuara të pasurive dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Vlerësimet dhe supozimet e ndërlidhura bazohen në përvojën historike dhe faktorët e ndryshëm që besohet të jenë të arsyeshëm sipas rrethanave, rezultatet e të cilave formojnë bazën për të bërë gjykime në lidhje me vlerat kontabël të pasurive dhe detyrimeve të cilat nuk janë lehtësisht të dukshme nga burimet tjera. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet themelore shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimi i vlerësimeve kontabël njihet në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet nëse rishikimi ndikon vetëm në atë periudhë ose në periudhën e rishikuar dhe periudhat e ardhshme nëse ndryshimi ndikon të dy periudhat aktuale dhe të ardhmen.

Supozimet dhe burimet e tjera të pasigurisë lidhen me vlerësimet që kërkojnë që menaxhmenti të bëjë gjykime të vështira, subjektive dhe komplekse. Më poshtë jepen fushat kryesore që përfshijnë gjykimin e menaxhmentit.

Rënia në vlerë e të arkëtueshmeve njihet në bazë të politikës kontabël të paraqitur në shënimin 10. Çdo humbje nga rënia në vlerë e njohur paraqitet në shënimin 10.

Investimet financiare: Klasifikimi, njohja, matja dhe ç'regjistrimi, si dhe zhvlerësimi i investimeve dhe matja e vlerës së drejtë bëhen në bazë të politikës kontabël të përcaktuar në shënimin 10. Lëvizjet në investimet dhe klasifikimi i tyre paraqiten në shënimin 9, ndërsa të ardhurat, shpenzimet dhe zhvlerësimi janë paraqitur në shënimin 26.

Provizionet teknike - llogaritjet dhe analiza e adekuatshmërisë së detyrimeve që lidhen me kontratat e sigurimit janë paraqitur në shënimin 17.

f. Pasqyra e rrjedhës së parasë

Pasqyra e rrjedhës së parasë është përgatitur duke përdorur metodën indirekte. Rrjedhjet e parasë nga aktivitetet operative janë përgatitur në bazë të dhënave të vitit 2017 të pasqyrës së pozicionit financiar dhe pasqyrës së të ardhurave, me rregullimet e përshtatshme për zërat që nuk përbëjnë rrjedhje të parasë. Rrjedhjet e parasë nga aktivitetet financiare janë shpalosur bazuar në disbursimet aktuale. Zërat në lidhje me ndryshimet në pasuritë neto operative shpalosen në shumat neto.

g. Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet tregon lëvizjet në përbërësit individual të ekuitetit gjatë vitit.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL

Politikat kontabël të paraqitura më poshtë janë zbatuar në vazhdimësi në të gjitha periudhat e prezantuara në këto pasqyra financiare.

a. Pasuritë e paprekshme

Pasuritë e paprekshme shprehen me kosto, duke përfshirë çdo shpenzim që i atribuohet drejtpërdrejtë përgatitjes së tyre për përdorimin e tyre të synuar, minus amortizimin e akumuluar dhe çdo humbje nga rënia në vlerë.

Amortizimi llogaritet për çdo zë në bazë të linjës së drejtë.

Pasuritë e paprekshme fillimisht amortizohen sipas disponueshmërisë së tyre për përdorim. Pasuritë e paprekshme në Kompani përfshijnë softuer kompjuterik, licenca që kanë të bëjnë me programet kompjuterike (jetëgjatësia e tyre supozohet të jetë 5 vite).

b. Prona dhe pajisjet

Prona dhe pajisjet fillimisht njihen me kosto, duke përfshirë koston që i atribuohet drejtpërdrejt blerjes së pasurisë. Më pas aplikohet modeli i koston: pasuritë mbahen me kosto, minus zhvlerësimi i akumuluar dhe humbjet nga zhvlerësimi.

Prona dhe pajisjet zhvlerësohen së pari sipas disponueshmërisë së tyre për përdorim. Zhvlerësimi llogaritet për çdo zë veç e veç, në bazë të linjës së drejtë. Normat e zhvlerësimit përcaktohen në mënyrë që të lejojnë shlyrjen e koston së pronave dhe pajisjeve gjatë jetëgjatësisë së tyre të vlerësuar.

Ndërtesat

Ndërtesat paraqiten me vlerën e rivlerësuar vlera e drejtë e të cilave matet në mënyrë të besueshme, vlerës së drejtë në datën e rivlerësimit i minusohet çdo zhvlerësim akumulues dhe humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi. Rivlerësimet kryhen në baza të rregullta, çdo dy vite.

Normat e zhvlerësimit të pronave dhe pajisjeve:

Grupi i zhvlerësimit	Norma
Toka	0 %
Ndërtesat	1.3–2 %
Mjetet transportuese	15.5–20 %
Kompjuterët	33.0 %
Pajisje për zyre dhe mobilje	10–12.5 %
Pajisjet tjera	6.7–20 %

Kompania vlerëson çdo vit nëse ka ndonjë tregues të rënies në vlerë. Nëse ka, fillon procesin e vlerësimit të shumës së rikuperueshme. Shuma e rikuperueshme është vlera më e lartë e vlerës në përdorim dhe vlera e drejtë minus kostot e shitjes.

Nëse shuma e rikuperueshme tejkalon ose është e barabartë me vlerën kontabël, pasuria nuk ka rënë në vlerë.

Fitimet dhe humbjet nga shlyrjet e zërave të pronës dhe pajisjeve, të llogaritura si diferenca midis të ardhurave të shitjes dhe vlerave kontabël neto, përfshihen në fitim ose humbje. Kostot e mirëmbajtjes dhe riparimit të pronës dhe pajisjeve njihen në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Investimet në prona dhe pajisjet që rrisin përfitimet ekonomike të ardhshme njihen në vlerën e tyre kontabël.

c. Investimet financiare

Investimet financiare fillimisht njihen me kosto dhe vlera kontabël rritet ose zvogëlohet për të njohur fitimin ose humbjen e kompanisë pas datës kur investimi financiar është vlerësuar më së voni.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

d. Pasuritë financiare të mbajtura deri në maturim

Pasuritë financiare të mbajtura deri në maturim janë pasuri me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe me maturim fiks që Kompania mund dhe synon ti mbajë deri në maturim.

e. Pasuritë financiare në dispozicion për shitje

Pasuritë financiare në dispozicion për shitje janë pasuritë që Kompania synon t'i mbajë për një periudhë të pa caktuar dhe nuk klasifikohen si pasuri financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose pasuri financiare të mbajtura deri në maturim.

f. Kreditë dhe të arkëtueshmet (depozitat)

Kjo kategori përfshin kreditë dhe depozitat bankare me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk tregtohen në asnjë treg aktiv.

Njohja, matja dhe ç'regjistrimi

Pasuritë financiare në dispozicion për shitje dhe pasuritë financiare të mbajtura deri në maturim fillimisht maten me vlerën e drejtë plus çdo kosto transaksioni. Blerjet dhe shitjet e pasurive financiare, kredive dhe depozitave njihen në datën e tregtimit. Fitimet dhe humbjet që rrjedhin nga rivlerësimi i vlerës së drejtë të pasurive financiare në dispozicion për shitje njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithpërfshirëse dhe transferohen në pasqyrën e të ardhurave pas shlyrjes ose rënies në vlerë. Pasuritë financiare të mbajtura deri në maturim maten me koston e amortizuar minus humbjet nga rënia në vlerë. Pasuritë financiare ç'regjistrohen kur skadojnë të drejtat kontraktuale të rrjedhës së parasë nga pasuritë financiare ose kur transferohen pasuritë dhe transferimi kualifikohet për ç'regjistrim në përputhje me SNK 39. Kreditë dhe të arkëtueshmet (depozitat) dhe pasuritë financiare të mbajtura deri në maturim maten me koston e amortizuar.

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Kompania matë të gjitha instrumentet financiare me vlerën e drejtë, me përjashtim të depozitave, aksioneve që nuk janë të kuotuar në ndonjë treg të rregulluar, kredive dhe borxhit të varur (supozohet se vlera kontabël është një përafrim i arsyeshëm i vlerës së drejtë) dhe instrumentet financiare të mbajtura deri në maturim të cilat janë matur me koston e amortizuar.

Vlera e drejtë është çmimi që do të merret për të shitur një pasuri ose për të paguar transferimin e një detyrimi në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Matja e vlerës së drejtë bazohet në supozimin se transaksioni për të shitur pasurinë ose për të transferuar detyrimin kryhet ose (i) në tregun kryesor të pasurisë ose detyrimit, ose (ii) në mungesë të një tregu kryesor në tregun më të favorshëm për pasurinë ose detyrimin. Treguesi kryesor ose më i favorshëm duhet të jetë i arritshëm për kompaninë. Vlera e drejtë e një pasurie ose detyrimi matet duke përdorur supozimet se pjesëmarrësit e tregut, kur çmojnë pasurinë ose detyrimin, veprojnë në interesin e tyre më të mirë ekonomik. Një matje e vlerës së drejtë të një pasurie jofinanciare merr në konsideratë aftësinë e një pjesëmarrësi të tregut për të gjeneruar përfitime ekonomike duke përdorur pasurinë në përdorimin më të lartë dhe më të mirë të tij ose duke e shitur atë tek një pjesëmarrës tjetër i tregut që do të përdorte pasurinë në përdorimin e tij më të lartë dhe më të mirë.

Kompania përdor teknika të vlerësimit që janë të përshtatshme në rrethanat dhe për të cilat disponohen të dhëna të mjaftueshme për të matur vlerën e drejtë, duke maksimizuar përdorimin e inputeve të vëzhguara të disponueshme dhe duke minimizuar përdorimin e inputeve të pa vëzhguara.

g. Rënia në vlerë e investimeve

Një pasuri financiare e ndryshme nga vlera e drejtë ka rënie në vlerë nëpërmjet fitimit ose humbjes dhe humbja e shkaktuar nga rënia në vlerë siguron që ka evidencë objektive të rënies në vlerë si rezultat i ngjarjeve të shkaktuara pas njohjes fillestare të pasurisë dhe se ngjarjet e tilla kanë ndikim në rrjedhën e ardhshme të parasë që mund të vlerësohen me besueshmëri. Grupi vlerëson nëse ka ndonjë dëshmi objektive që pasuritë individuale financiare janë zhvlerësuar në baza tre mujore (gjatë përgatitjes së raporteve të përkohshme dhe vjetore).

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

h. Të arkëtueshmet

Të arkëtueshmet përfshijnë të arkëtueshmet për primet nga mbajtësit e policave ose siguruesit si dhe të arkëtueshmet tjera.

Njohja e të arkëtueshmeve

Të arkëtueshmet fillimisht njihen në bazë të policave të lëshuara, faturave ose dokumenteve të tjera autentike. Në pasqyrat financiare, të arkëtueshmet raportohen në shuma neto, d.m.th neto nga çdo lejim i bërë.

Të arkëtueshmet e sigurimeve

Të arkëtueshmet e sigurimeve njihen kur duhet dhe maten në njohjen fillestare me vlerën e drejtë të shumës së marrë ose të arkëtueshme. Pas njohjes fillestare, të arkëtueshmet e sigurimeve maten me koston e amortizuar, duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Vlera kontabël e të arkëtueshmeve të sigurimit rishikohet për zhvlerësim sa herë që ngjarjet ose rrethanat tregojnë se vlera kontabël neto nuk mund të rikupërohet, me humbjen nga rënia në vlerë e regjistruar në pasqyrën e të ardhurave.

i. Rënia në vlerë e të arkëtueshmeve

Kompania klasifikon të arkëtueshmet me risk të ngjashëm kredie. Kompania vlerëson të arkëtueshmet në bazë të kushteve të rikuperimit ose rënies në vlerë, duke bërë lejet bazuara në historinë e pagesave. Vlerësimet individuale kryhen për të gjitha zërat e të arkëtueshmeve.

Përveç moshës, metoda për kontabilizimin e lejeve merr parasysh fazën e procedurës së mbledhjes dhe të dhënat historike mbi përqindjen e shlyerjeve të bëra dhe raportin e rikuperueshmërisë. Supozimet shqyrtohen çdo vit.

Të arkëtueshmet nga regreset njihen si pasuri vetëm nëse, në bazë të kërkesës së regreseve, ekziston një bazë e përshtatshme ligjore (një urdhër përfundimtar i lidhjes, një marrëveshje me shkrim ose pagesa nga mbajtësi i policës ose debitori). Njohja e shumave kryesore ndaj të cilave të arkëtueshmet nga regreset janë zvogëluar dëmet e paguara.

Pasuritë e risiguruara

Kompania cedon primet e sigurimit dhe riskun në rrjedhën normale të biznesit me potencial të humbjes neto përmes diversifikimit të riskut të saj. Pasuritë dhe detyrimet që rrjedhin nga kontratat e ceduara të risiguruara paraqiten veçmas si pasuri dhe detyrim nga kontratat e sigurimeve, sepse marrëveshjet e risigurimit nuk e lirojnë Kompaninë nga detyrimi i drejtpërdrejtë ndaj mbajtësve të policave të saj. Politika e risigurimit të kompanisë është themeluar me qëllim që të kufizojë humbjet e mundshme të saja që rrjedhin nga ekspozimet më të gjata ndaj përgjegjësive ndaj palëve të treta motorike ("MTPL"), Sigurimet Kasko, Sigurimet e Pronës dhe detyrimet nga linjat e biznesit. Një risigurim i tillë përfshinë si bazë fakultative (pronën) ashtu edhe traktate, humbjet e tepërta (të pronës dhe ngarkesave) ose mbi bazën e tepricës dhe të kuotës. Vetëm të drejtat sipas kontratave që krijojnë një transferim të rëndësishëm të riskut të sigurimit llogariten si pasuri të risigurimit. Të drejtat sipas kontratave që nuk transferojnë riskun e rëndësishëm të sigurimit, llogariten si instrumente financiare.

Primet e risigurimit për cedim të risigurimit njihen si një shpenzim në mënyrë që të jetë në përputhje me bazën e njohjes së primeve për kontratat e lidhura të sigurimit. Për biznesin e sigurimit të përgjithshëm, primet e risigurimit janë shpenzuar gjatë periudhës kur mbulimi i risigurimit është siguruar në bazë të modelit të riskut të risiguruar. Pjesa e paspenzuar e primeve të risigurimit të ceduar është përfshirë në pasuritë e risigurimit. Shumat e njohura si pasuri të risigurimit maten në baza që është në përputhje me matjen e provizionit të mbajtur në lidhje me kontratat e lidhura të sigurimit. Të arkëtueshmet e risigurimeve përfshijnë komisionin e risigurimit në lidhje me premitë e ceduara ndaj risiguruesve dhe kthimet e paguara nga kompanitë e risigurimit në lidhje me dëmet e paguara. Këto janë klasifikuar si të arkëtueshme dhe janë shpalosur veçmas, nëse ka ndonjë.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

i. Rënia në vlerë e të arkëtueshmeve (vazhdim)

Pasuritë e risiguruar vlerësohen për rënie në vlerë në çdo datë raportimi. Një pasuri konsiderohet se ka rënë në vlerë nëse ka prova objektive, si rezultat i një ngjarjeje që ka ndodhur pas njohjes së saj fillestare, që Kompania nuk mund të mbulojë të gjitha shumat dhe se ngjarja ka një ndikim të besueshëm të matshëm në shumat që Kompania do të marrë.

Të arkëtueshmet dhe të pagueshmet e sigurimeve

Shumat për dhe nga mbajtësit e policave, agentët dhe risiguresit janë instrumente financiare dhe përfshihen në të arkëtueshmet dhe të pagueshmet e sigurimeve, dhe jo në provizione të kontratave të sigurimit ose pasurive të risigurimit.

j. Kostot e përvetësuara të shtyra

Kostot e përvetësuar që janë shtyrë përfshijnë pjesën e shpenzimeve operative që lidhen me politikën e lëshimit.

Kompania shpalos në kosto të përvetësuar të shtyra, kryesisht komisione të shtyra. Këto janë komisionet e rezervuara në lidhje me vitin e ardhshëm financiar dhe njihen në bazë të llogarive të (ri) sigurimit dhe vlerave të vlerësuar të fituara në bazë të komisioneve të vlerësuar duke marrë parasysh amortizimin e drejtpërdrejtë. Kompania shpalos në bazë të kostove të përvetësuar të shtyra, kryesisht komisionet e shtyra dhe tatimin mbi primet bruto.

k. Depozitat me afat

Depozitat me afat deklarohen në shumën e kryegjës së papaguar dhe klasifikohen sipas maturimit të tyre. Depozitat me afat maturimi më pak se tre muaj klasifikohen si ekuivalentë të parasë, ato me afat maturimi më të gjatë se tre muaj klasifikohen si depozita me afat. Interesi llogaritet në bazë akruale dhe interesat e arkëtueshme reflektohen në pasuri të tjera.

l. Paraja dhe ekuivalentët e parasë

Paraja dhe ekuivalentët e parasë përbëhen nga paraja në dorë, depozitat në bankë dhe investimet afatshkurtra me likuiditet të lartë me afat maturimi prej tre muajsh ose më pak kur janë blerë.

m. Ekuiteti

Përbërja:

- kapitali aksionar që përfshinë vlerën nominale të aksioneve të zakonshme të paguara të shprehura në Euro;
- kapitali rezervë përfshinë shumat që tejkalojnë vlerën nominal të aksioneve;
- fitimet e pashpërndara;
- neto fitimi/humbja për vitin

n. Klasifikimi i sigurimeve dhe kontratave të investimeve (detyrimet)

Kontratat sipas të cilave kompania pranon risk të rëndësishëm sigurimi nga një palë tjetër (mbajtësi i policës) duke rënë dakord të kompensojë mbajtësin e policës ndaj një ngjarje të caktuar të pasigurt në të ardhmen (ngjarja e siguar), e cila ndikon negativisht në të siguarin, klasifikohen si kontrata të sigurimit. Risku i sigurimit është risku i ndryshëm nga risku financiar. Risku financiar është risku i një ndryshimi të mundshëm në të ardhmen në një ose më shumë norma të interesit të specifikuar, çmimi i sigurisë, çmimi i mallrave, kursit të këmbimit, indeksit e çmimeve ose normave, vlerësimi i kredisë ose indeksi i kredisë ose ndryshoreve tjera jofinanciare kur ndryshorja nuk është specifike për një palë në kontratë.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZDHIM)

n. Klasifikimi i sigurimeve dhe kontratave të investimeve(detyrimet) (vazhdim)

Kontratat sipas të cilave transferimi i riskut të sigurimit tek Kompania nga mbajtësi i policës nuk është i rëndësishëm, klasifikohen si kontrata investimi. Të gjitha kontratat aktualisht të lëshuara nga Kompania përfshijnë transferimin e riskut të rëndësishëm të sigurimit.

Kontratat e përgjithshme të sigurimit

Detyrimet e sigurimit llogariten ndaras për të gjitha produktet e sigurimit dhe përbëhen nga primet kontigjente (të pa fituara), risku kontigjent (i paskaduar) dhe humbjet kontigjente (të pa paguara në datën e mbylljes të vitit financiar).

Detyrimet e sigurimit (provizionet) përfaqësojnë vlerësimet e pagesave të ardhshme për dëmet e pa raportuara. Kompania nuk zbret detyrimet e saj të sigurimit. Çdo ndryshim në vlerësimet reflektohet në rezultatet e operacioneve në periudhën në të cilën vlerësimet janë ndryshuar. Vlerësimi i detyrimeve të sigurimit është një proces kompleks që merret me pasigurinë, duke kërkuar përdorimin e vlerësimeve të informuara dhe gjykimet.

Provizionet Teknike

Provizionet teknike janë paraqitur bruto në pasqyrën e pozicionit financiar. Pjesa e provizioneve teknike bruto për biznesin e ceduar ndaj risiguruesve të Kompanisë është paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar në pjesën e pasurisë të pjesës së risiguruesve të provizioneve teknike. Provizionet teknike për kompaninë miratohen nga një aktuar i certifikuar i caktuar nga kompania. Ato duhet të vendosen në një shumë që jep siguri të arsyeshme se detyrimet nga kontratat e supozuara (të reja) mund të përmbushen. Parimet kryesore të përdorura në llogaritjet janë përshkruar më poshtë.

Primet e pafituara

Primet e pafituara janë pjesët e primeve të pranura që kanë të bëjnë me periudhat pas periudhës së kontabilizimit. Primet e pafituara për sigurimin primar llogariten në baza pro rata temporis në nivelin e policës së sigurimit. Për risigurimet, të dhënat janë të disponueshme për llogaritjen e nivelit të policës së sigurimit.

Provizionet e dëmeve të papaguara

Provizionet e dëmeve të papaguara (provizionet e dëmeve) përcaktohen në shumën e detyrimeve të pritshme për dëmet e shkaktuara por të pa zgjidhura duke përfshirë shpenzimet për rregullimin e humbjeve. Këto përbëjnë provizionet për dëmet e raportuara të llogaritura në bazë të vlerësimeve të rasteve dhe dëmeve të shkaktuara por jo të raportuara (IBNR) të llogaritura duke përdorur metodat aktuariale. Detyrimet e ardhshme në përgjithësi nuk zbriten.

Provizionet për dëmet e shkaktuara, por të pa raportuara janë llogaritur për pjesën më të madhe të portofolios të siguruesve primar duke përdorur metoda aktuariale bazuar në trekëndëshat e dëmeve të paguara; rezultati është ofrimi i gjithsej provizionit të dëmeve dhe IBNR llogaritet si diferencë midis rezultatit të metodës së trekëndëshit dhe provizionit të bazuar në rezervat e rasteve. Në klasat ku vëllimi i biznesit nuk është mjaft i madh për rezultate të besueshme nga metodat e trekëndëshit, llogaritja bëhet në bazë të (i) produktit të numrit të pritshëm të dëmeve të raportuara më pas dhe shumës mesatare të dëmeve të raportuara më vonë ose (ii) bazuar në raportet e humbjeve të pritshme. Provizioni IBNR është përcaktuar në masën e vlerës së dëmeve të vlerësuara në këtë mënyrë.

Balanca e provizioneve të dëmeve të pa paguara është bërë duke u bazuar në të dhënat statistikore dhe duke përdorur metoda aktuariale. Prandaj, llogaritja e tij gjithashtu përbën një test të adekuatshmërisë së detyrimeve.

Provizionet tjera teknike

Provizionet tjera teknike përfshijnë vetëm provizionet për risqet e pa skaduar që rrjedhin nga testimi i adekuatshmërisë së detyrimeve të primeve të pafituara, siç përshkruhet më poshtë.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZDHIM)

n. Klasifikimi i sigurimeve dhe kontratave të investimeve(detyrimet) (vazhdim)

Primet e pafituara janë primet e shtyra bazuar në periudhat e mbulimit. Nëse bazohet në një llogaritje të tillë, primi konsiderohet të jetë adekuat, primi i pafituar është gjithashtu adekuat. Kompania kryen teste të adekuatshmërisë së detyrimeve për primet e pafituara në nivelin e klasës së sigurimit. Llogaritja e raportit të kombinuar të pritur në çdo klasë të sigurimit bazohet në premitë e fituara, dëmet e shkaktuara, shpenzimet e komisioneve dhe shpenzimet e tjera operative. Kur raporti i kombinuar i llogaritur në këtë mënyrë tejkalon 100%, duke zbuluar kështu një mangësi në primin e pafituar, një dispozitë korresponduese për risqet e pashpjeguara brenda provizioneve të tjera teknike është lënë mënjanë, në përputhje me rregullat dhe rregulloret.

Vlerësimi i detyrimeve të kontratës së sigurimit

Kontratat e sigurimeve, janë bërë vlerësime si për koston përfundimtare të pritshme të dëmeve të raportuara në datën e raportimit dhe për koston përfundimtare të pritshme të dëmeve të shkaktuara, por jo të raportuara, në datën e raportimit (IBNR).

Ajo mund të marrë një periudhë të konsiderueshme kohe para se kostoja përfundimtare e dëmeve të mund të vendoset me siguri dhe për disa lloje të policave, IBNR dëmet përbëjnë shumicën e detyrimeve në pasqyrën e pozicionit financiar shënimi 17 dhe shënimi përkatës i politikës kontabël 3.c (i) përmbajnë informacion në lidhje me supozimet dhe paqartësitë që lidhen me detyrimet e sigurimit.

Rezerva teknike për sigurimin kufitar dhe fondin e kompensimit

Rezervat teknike për sigurimin kufitar dhe fondin e kompensimit janë përgatitur në bazë të raporteve të ofruara nga Byroja, ndërsa raporti i auditorit të pavarur për Byronë Kosovare të Sigurimit ende nuk është lëshuar. Rrjedhimisht, rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto shuma të raportuara në lidhje me transaksionet me Byronë Kosovare të Sigurimit.

o. Testi i adekuatshmërisë së detyrimeve (LAT)

Kompania kryen testimin e adekuatshmërisë së provizioneve në bazë të kontratave të sigurimit në datën e pasqyrave financiare për veprimtarinë jo-jetë.

p. Detyrimet

Detyrimet tregtare dhe shumat e tjera të pagueshme janë matur me kosto, që është vlera e drejtë e shumës që duhet paguar në të ardhmen për mallrat dhe shërbimet e marra, qoftë të faturuara për Kompaninë ose jo.

q. Provizion

Një provizion njihet kur Kompania ka një detyrim aktual ose konstruktiv si rezultat i një ngjarjeje të shkuar dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke zbritur rrjedhet e ardhshme të parasë me normë tatimore. Provizioni reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën kohore të parasë dhe, kur është e përshtatshme, risqet specifike për detyrimin.

r. Përfitimet e punonjësve

(i) Kontributet e detyrueshme pensionale

Kompania paguan vetëm kontributet e detyrueshme pensionale që ofrojnë përfitime pensionale për punonjësit pas daljes në pension. Kontributet e kompanisë në planin pensional ngarkohen në fitim ose humbje kur ato ndodhin.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZDHIM)

r. Përfitimet e punonjësve (vazhdim)

(ii) Pushim vjetor me pagesë

Kompania njih si detyrim shumë të paskontuar të kostove të llogaritura lidhur me pushimin vjetor që pritët të paguhet në këmbim të shërbimit të punonjësit për periudhën e përfunduar.

s. Qiratë

Qiratë në të cilat një pjesë e konsiderueshme e risqeve dhe përfitimeve të pronësisë mbahen nga qiradhënësi klasifikohen si qira operative. Pagesat e bëra sipas qirasë operative janë ngarkuar në fitim ose humbje në bazë të linjës së drejtë gjatë periudhës së qirasë.

t. Neto primet e fituara

Primet e fituara trajtohen në baza akruale, duke marrë parasysh çdo rritje të përfitimeve ekonomike në formën e hyrjeve në para ose rritjes së pasurisë. Më poshtë janë shpalosur veçmas: primet bruto të sigurimit, bashkë-sigurimit, risigurimet dhe primet e pafituara. Këto zëra përdoren për të llogaritur neto primet e fituara në pasqyrën e të ardhurave. Të hyrat njihen në bazë të llogarive të sigurimit të konfirmuara ose kontratave të sigurimit.

Vlerësimet bëhen në bazë të shumave në kontratat e sigurimit, të cilat sipas datave të skadimit, tashmë janë akumuluar edhe pse kompania ende nuk ka marrë llogari sigurimi. Neto primet e fituara llogariten në bazë të primeve të sigurimit bruto të faturuara, të pakësuar me primet e ceduara të faturuara, si për lëvizjen në primet bruto të pafituara dhe ndryshimin në pjesën e risiguresve në primet e pafituara. Primet e fituara vlerësohen në bazë të kontratave individuale të sigurimit.

u. Neto dëmet e shkaktuara

Dëmet dhe përfitimet e shkaktuara trajtohen në bazë akruale. Neto dëmet e shkaktuara përfshijnë neto dëmet bruto të paguara nga të arkëtueshmet nga regreset. Shuma e dëmeve bruto të shkaktuara ndikohet nga ndryshimi në provizionin e dëmeve, duke marrë parasysh dëmet e vlerësuar dhe provizionet për dëmet e papaguara. Vlerësimet bëhen në bazë të shumave në kontratat e sigurimit, të cilat sipas datave të skadimit, tashmë janë akumuluar edhe pse kompania ende nuk ka marrë llogari sigurimi.

Dëmet e shkaktuar përfshijnë kostot e zgjedhjes dhe të trajtimit të dëmeve të paguara dhe të pa paguara që rrjedhin nga ngjarjet që ndodhin gjatë vitit financiar së bashku me rregullimet e provizioneve të dëmeve të vitit të mëparshëm.

Dëmet e papaguara vlerësohen duke shqyrtuar dëmet individuale dhe duke bërë lejitimet për dëmet e shkaktuara por jo të raportuara, efektin e ngjarjeve të parashikueshme të brendshme dhe të jashtme, siç janë ndryshimet në procedurat e trajtimit të dëmeve, inflacioni, trendet gjyqësore, ndryshimet legjislative dhe përvojat e kaluara dhe tendencat. Rezervat për dëmet e papaguara nuk zbriten. Përshtatjet e provizioneve të dëmeve të vendosura në vitet e mëparshme pasqyrohen në pasqyrat financiare të periudhës në të cilën bëhen rregullimet dhe shpalosen veçmas nëse janë materiale.

Përderisa Bordi i Drejtorëve konsideron se detyrimet e sigurimit për dëmet dhe rikthimet e risigurimeve përkatëse janë deklaruar në mënyrë të drejtë, detyrimi përfundimtar mund të ndryshojë si rezultat i informacioneve dhe ngjarjeve të mëvonshme dhe mund të rezultojë në rregullime të rëndësishme për shumat e dhëna. Përshtatjet në shumat e detyrimeve të sigurimit pasqyrohen në pasqyrat financiare për periudhën në të cilën bëhen rregullimet.

Kontigjentet për dëmet në procese ligjore

Një pjesë e konsiderueshme e dëmeve janë nën procese ligjore dhe për të cilat Kompania ka regjistruar detyrime të përshtatshme të sigurimit bazuar në vlerësimin e menaxhmentit.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZDHIM)

v. Të ardhurat dhe shpenzimet nga investimet

Kompania regjistron të ardhurat nga investimet dhe shpenzimet veçmas sipas burimit të fondeve, që është veçmas për fondin e kapitalit, fondin e detyrimeve. Fondi i kapitalit përfshinë pasuritë që përfaqësojnë fondet e aksionarëve; fondi i detyrimeve përfshinë pasuritë që mbështesin provizionet teknike;

Të ardhurat nga investimet përfshijnë:

- të ardhurat nga interesi.
- të ardhurat nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe fitimet nga shitja e investimeve të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.
- të ardhurat tjera.
- shpenzimet e investimeve.

Të ardhurat dhe shpenzimet e përmendura shpalosen në varësi të mënyrës se si klasifikohen investimet themelore, d.m.th investimet në dispozicion për shitje ose depozitat.

w. Shpenzimet operative

Shpenzimet operative përbëhen nga:

- Kostot e blerjeve;
- Ndryshimi në kostot e shtyra të blerjeve;

Shpenzimet tjera operative të klasifikuara sipas natyrës si më poshtë

- Zhvlerësimi i pasurive operative,
- Shpenzimet e personelit duke përfshirë pagat e punonjësve,
- Sigurimi shëndetësor, kontributi pensional si dhe shpenzimet tjera të personelit
- Pagesat sipas kontratave për shërbimet, shpenzime të tjera operative që lidhen me shërbimet dhe materialet.

x. Tatimi mbi fitim

Në përputhje me Ligjin e Kosovës për Tatimin në të Ardhurat e Korporatave nr. 05/L-092, shoqëritë e sigurimit duhet të paguajnë tatimin mbi primet e tyre tremujore bruto. Primet e kthyera dhe rregullimet e primit retrospektiv zbriten nga primet bruto për të arritur në bazën tatimore. Shkalla e tatimit është 5% e primeve të shkruara bruto.

Tatimi mbi primet bruto të shkruar është paraqitur ndaras si një zbritje nga primet bruto të shkruara. Sipas ligjit në Kosovë, kompanitë e sigurimeve nuk janë të detyrueshme të paguajnë tatimin mbi fitim.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET E TYRE

4.1. Standardet dhe interpretimet e lëshuara por ende jo efektive

Standardet dhe interpretimet që janë lëshuar, por ende jo efektive, deri në datën e lëshimit të pasqyrave financiare të Kompanisë janë shpalosur më poshtë. Kompania synon të miratojë këto standarde, nëse është e aplikueshme, kur ato hyjnë në fuqi.

SNRF 9 Instrumentet Financiare

Në korrik 2014, BSNK publikoi versionin përfundimtar të SNRF 9 Instrumentet Financiare që zëvendëson SNK 39 Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja dhe të gjitha versionet e mëparshme të SNRF 9. SNRF 9 bashkon të tre aspektet e kontabilitetit për projektin e instrumenteve financiare: klasifikimin dhe matjen, dëmtimin dhe kontabilitetin mbrojtës. SNRF 9 është në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2018, me aplikim të hershëm të lejuar.

Megjithatë, projekti për zbatimin e SNRF 17 Kontratat e Sigurimeve (diskutuar më poshtë) ka ngritur shqetësime që dalin nga zbatimi i standardeve të reja të instrumenteve financiare, SNRF 9, përpara zbatimit të standardeve të reja të kontratave të sigurimeve që Bordi po zhvillon për të zëvendësuar SNRF 4. Si rrjedhim, në amendamentim të SNRF 17 paraqiti dy opsione për subjektet që lëshojnë kontrata sigurimi: një përjashtim i përkohshëm nga zbatimi i SNRF 9 dhe një qasje e mbivendosjeje. Amendamentimet janë efektive për periudhat që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018.

Kompania ka vendosur të aplikojë përjashtimin e përkohshëm nga zbatimi i SNRF 9 deri në zbatimin e SNRF 17 Kontratat e Sigurimeve në vitin 2021.

SNRF 15 Të Ardhurat nga Kontratat me Konsumatorët

Efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018.

Kërkesat kryesore

SNRF 15 zëvendëson të gjitha kërkesat ekzistuese të të hyrave në SNRF (SNK 11 Kontratat e Ndërtimit, SNK 18 Të Ardhurat, IFRIC 13 Programet e Besnikërisë së Klientit, IFRIC 15 Marrëveshjet për Ndërtimin e Pasurive të Paluajtshme, KIRFN 18 Transferet e Pasurive nga Konsumatorët dhe KIS 31 Të Hyrat - Shërbimet e Reklamimit) dhe zbatohet për të gjitha të ardhurat që rrjedhin nga kontratat me klientët, me përjashtim të rasteve kur kontratat janë në objektin e standardeve të tjera, siç janë SNK 17 Qiradhënie (ose SNRF 16 Qira, një herë e aplikuar). Kërkesat e saj gjithashtu sigurojnë një model për njohjen dhe matjen e fitimeve dhe humbjeve në dispozicion të disa aktiveve jofinanciare, duke përfshirë aktivet afatgjata materiale, ndërtesat dhe pajisjet dhe aktivet jo-materiale. Kompania nuk ka të ardhura materiale që do të bien nën SNRF 15.

SNRF 16 Qiratë

SNRF 16 është lëshuar në janar 2016 dhe zëvendëson SNK 17 Qiratë. KIRFN 4 përcakton nëse një marrëveshje përmban një marrëveshje qiraje. KIS-15 Qiratë Operative- Nxitjet dhe KIS 27 Vlerësimi i Përmbajtjes së transaksioneve që përfshijnë formën ligjore të qirasë. SNRF 16 përcakton parimet për njohjen, matjen, paraqitjen dhe shpalosjen e qirave. Gjithashtu kërkon nga qiramarrësit të japin llogari për të gjitha qiratë në një model të vetëm në bilancin e gjendjes të ngjashëm me kontabilitetin për qiratë financiare sipas SNK 17. Standardi përfshinë dy sqarime për qiratë- qiraja “me vlerë të ulët” (p.sh. kompjuter), dhe qiraja “afat-shkurtër” (qiratë me afat 12 muaj ose më pak). Në ditën e marrëveshjes për qira, qiramarrësi do të njohë detyrimin për pagesë të qirasë (detyrimi për qira) dhe një pasuri që paraqet të drejtën për shfrytëzimin e qirasë për periudhën kohore të përcaktuar në kontratë (p.sh. e drejta e përdorimit të pasurisë). Qiramarrësit do t'i kërkohej të njohë veçmas shpenzimet e interesit mbi qiranë/(lizingun) dhe shpenzimet e amortizimit për të drejtën e përdorimit të pasurisë.

Qiramarrësi do ti duhet të rimatë detyrimin e qirasë pas ndodhjes së ngjarjeve të caktuara (p.sh., një ndryshim në afatin e qirasë, një ndryshim në pagesat e ardhshme të qirasë që rezulton nga një ndryshim në një indeks ose normë që përdoret për të përcaktuar këto pagesa). Qiramarrësi në përgjithësi do të njohë shumën e rimatjes së detyrimit të qirasë si një rregullim për të drejtën e përdorimit të pasurisë.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET E TYRE (VAZHDIM)

4.1 Standardet dhe interpretimet e lëshuara por ende jo efektive (vazhdim)

SNRF 16 Qiratë (vazhdim)

Kontabiliteti i qiradhënësit sipas SNRF 16 është në thelb i pandryshuar nga kontabiliteti i sotëm sipas SNK 17. Qiradhënësi do të vazhdojnë të klasifikojnë të gjitha qiratë duke përdorur të njëjtin parim klasifikimi si në SNK 17 dhe të bëjnë dallimin mes dy llojeve të qirasë: qiratë operative dhe financiare.

SNRF 16 kërkon që qiramarrësi dhe qiradhënësi të bëjnë shpalosje më të gjerë sipas SNK 17.

SNRF 16 është në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2019. Aplikimi i hershëm është i lejuar, por jo para se njësia ekonomike të zbatojë SNRF 15. Qiramarrësi mund të zgjedh për të aplikuar standarde duke përdorur ose një retrospektivë të plotë apo një qasje të modifikuar retrospektive. Dispozitat kalimtare të standardi lejojnë disa lehtësira të caktuara. Një tregues i marrëveshjeve aktuale të qirasë operative është dhënë te qiraja operationale në Shënimin 28.

SNRF 17 Kontratat e Sigurimeve

Në Maj 2017, BSNK publikoi SNRF 17 Kontratat e Sigurimeve (SNRF 17), një standard i ri kontabël i përgjithshëm për kontratat e sigurimeve që mbulojnë njohjen dhe matjen, paraqitjen dhe shpalosjen. Sapo të hyn në fuqi, SNRF 17 do të zëvendësojë SNRF 4 Kontratat e Sigurimeve (SNRF 4) që është nxjerrë në vitin 2005. SNRF 17 zbatohet për të gjitha llojet e kontratave të sigurimit (dmth jeta, jomateriale, sigurimi i drejtpërdrejtë dhe risigurimi) pavarësisht llojin e subjekteve që i lëshojnë ato, si dhe për garancione të caktuara dhe instrumenteve financiare me karakteristika të pjesëmarrjes së lirë.

Do të zbatohen disa përjashtime në këtë fushëveprimi. Objektivi i përgjithshëm i SNRF 17 është të sigurojë një model të kontabilitetit për kontratat e sigurimit që është më i dobishëm dhe i qëndrueshëm për siguruesit. Në krahasim me kërkesat e SNRF 4, të cilat bazohen kryesisht në politikat e mëparshme të kontabilitetit të mëparshëm, SNRF 17 ofron një model gjithëpërfshirës për kontratat e sigurimeve, duke mbuluar të gjitha aspektet përkatëse të kontabilitetit. Thelbi i SNRF 17 është modeli i përgjithshëm, i plotësuar me:

- Një përshtatje specifike për kontratat me karakteristika të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë (qasja e ndryshueshme e tarifës)
- Një qasje e thjeshtuar (qasja e shpërndarjes së primit) kryesisht për kontratat me afat të shkurtër.

SNRF 17 është efektive për periudhat e raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021, me shifra krahasuese të kërkuara. Aplikimi i hershëm lejohet, me kusht që njësia ekonomike të zbatojë gjithashtu SNRF 9 dhe SNRF 15 në ose para datës së zbatimit të parë të SNRF 17.

Interpretimi i KIRFN 22 Transaksionet në valutë të huaj dhe Konsiderata paraprahe

Transaksionet në valutë të huaj dhe Konsiderata paraprahe janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018.

Interpretimi i KIRFN 23 Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat

Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat është efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019.

SNRF 2 Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione - Ndryshime në SNRF 2

Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018, me lejim e aplikimit të hershëm.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET E TYRE (VAZHDIM)

4.1 Standardet dhe interpretimet e lëshuara por ende jo efektive (vazhdim)

Aplikimi i SNRF 9 Instrumentat Financiarë me SNRF 4 Kontratat e Sigurimeve-Ndryshime në SNRF 4

Ndryshimet adresojnë shqetësimet që dalin nga zbatimi i standardit të instrumenteve të reja financiare, SNRF 9, përpara zbatimit të SNRF 17 Kontratat e Sigurimeve, i cili zëvendëson SNRF 4. Ndryshimet paraqesin dy opsione për subjektet që lëshojnë kontrata sigurimi: një përjashtim i përkohshëm nga zbatimi i SNRF 9 dhe një përjasje mbulesë. Përjashtimi i përkohshëm aplikohet për herë të parë për periudhat e raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018.

Një njësi ekonomike mund të zgjedhë metodën e përfshirjes kur ajo së pari zbaton SNRF 9 dhe të zbatojë këtë qasje në mënyrë retrospektive ndaj aktiveve financiare të përcaktuara në kalimin në SNRF 9. Njësia ekonomike rishikon informacionin krahasues që pasqyron qasjen përfshirjes nëse dhe vetëm nëse njësia ekonomike rishikon informacionin krahasues gjatë zbatimit SNRF 9.

Transferet e Investimit në Pronë- Ndryshimet në SNK 40

Transferet e Investimit në pronë janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018

Ndryshimet në SNRF 10 dhe SNK 28: Shitja ose Kontributi i Aktiveve midis një Investitori dhe Shoqatës së saj ose Sipërmarrjes së Përbashkët

Shitja ose kontributi i pasurive në mes të një Investitori dhe Shoqatës së tij ose Sipërmarrjes së Përbashkët dhe ndryshimet e mëtejshme, data e saj efektive shtyhet për një kohë të pacaktuar derisa të përfundohet projekti hulumtues mbi metodën e kapitalit.

Interesat afatgjata në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta - Ndryshime në SNK 28

Ndryshimi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019. Ky ndryshim nuk është i zbatueshëm për kompaninë.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET E TYRE (VAZHDIM)

4.2. Standardet e lëshuara dhe zbatimi për periudhën vjetore

SNK 7 Iniciativa për shpalesjet (dhënie informacioneve shpjeguese) - Ndryshime në SNK 7

Amendimi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017. Ndryshimet në SNK 7 Pasqyra e rrjedhës së parasë janë pjesë e Iniciativës së Publikimit të BSNK-së dhe ndihmojnë përdoruesit e pasqyrave financiare të kuptojnë më mirë ndryshimet në borxhin e një njësie ekonomike. Ndryshimet kërkojnë që njësitë ekonomike të japin informacion shpjegues për ndryshimet në detyrimet e tyre që rrjedhin nga aktivitetet e financimit, duke përfshirë të dy ndryshimet që rrjedhin nga flukset e mjeteve monetare dhe ndryshimet jo kesh (të tilla si fitimet ose humbjet në valutë të huaj). Në aplikimin fillestar të ndryshimit, subjekteve nuk u kërkohej të japin informacion krahasues për periudhat e mëparshme. Lejohet aplikimi i hershëm. Ndryshimet synojnë të japin informacion për të ndihmuar investitorët të kuptojnë më mirë ndryshimet në borxhin e një njësie ekonomike.

SNK 12 Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për humbjet e perealizuara - Ndryshimet në SNK 12

Ndryshimi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017. Ky ndryshim nuk është i zbatueshëm për kompaninë.

SNRF Deklarata e praktikave të 2: Vënia e gjykimit të materialitetit

Kompanive u lejohet të zbatojnë udhëzimet në Deklaratën e Praktikës (DP) në pasqyrat financiare të përgatitura në çdo kohë pas 14 shtatorit 2017. DP përmban udhëzime jo të detyrueshme për të ndihmuar njësitë ekonomike që të bëjnë gjykime materialiteti gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare për qëllime të përgjithshme. Gjithashtu, DP mund të ndihmojë përdoruesit e pasqyrave financiare për të kuptuar se si një njësi ekonomike bën gjykime të materialitetit në përgatitjen e pasqyrave financiare. DP përmban udhëzime në tri fusha kryesore:

- Karakteristikat e përgjithshme të materialitetit
- Një proces me katër hapa që mund të zbatohet në bërjen e gjykimeve të materialitetit gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare. Ky proces përshkruan se si një entitet mund të vlerësojë nëse informacioni është material për qëllimet e njohjes, matjes, prezantimit dhe shpalesjes.
- Si të bëhen gjykimet e materialitetit në rrethana specifike, domethënë, informacionet e mëparshme, gabimet dhe besëlidhjet dhe në kontekstin e raportimit të përkohshëm.

Për më tepër, DP diskuton ndërveprimin ndërmjet vendimeve të materialitetit që një entitet duhet të bëjë dhe ligjet dhe rregulloret vendore. DP përfshin shembuj që ilustron se si një entitet mund të zbatojë udhëzimet. Meqenëse DP është një dokument jo i detyrueshëm, ai nuk ndryshon ose nuk paraqet ndonjë kërkesë në SNRF. Sidoqoftë, DP siguron udhëzime të dobishme për subjektet që bëjnë gjykime të materialitetit dhe në këtë mënyrë mund të përmirësojnë efektivitetin e komunikimit të pasqyrave financiare.

Ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)

Duke rezultuar nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimit (ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).

Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2015-2017)

Si rezultat i projektit vjetor për përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23), kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimit, është efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT

Risqet më të rëndësishme që i ekspozohen Kompanisë janë risqet e pranimit (risku i procesit të pranimit, risku i çmimeve dhe risk i dëmeve), risqet e tregut (risku i normës së interesit, risku i kapitalit, risku i monedhës, risku i përqendrimit dhe risku i mospërputhjes së detyrimeve-pasurive), risku i kredisë dhe risku operacional.

a. Objektivat e menaxhimit të riskut dhe politikat për zbutjen e riskut të sigurimeve

Aktiviteti parësor i sigurimit i kryer nga Kompania merr përsipër rrezikun e humbjes nga personat ose organizatat që janë drejtpërdrejtë subjekt i riskut. Risqet e tilla mund të lidhen me pronën, detyrimet, aksidentet shëndetësore, financiare ose risqet tjera që mund të lindin nga një ngjarje e sigurueshme. Si rezultat, Kompania është e ekspozuar ndaj pasigurisë që ka të bëjë me kohën dhe ashpërsinë e dëmeve sipas kontratës. Përmes veprimtarive të sigurimit dhe investimeve, ajo gjithashtu është e ekspozuar ndaj riskut të tregut.

Risku i sigurimeve lidhet me pasigurinë në biznesin e sigurimeve. Përbërësit e rëndësishëm të riskut të sigurimit janë risku i primit dhe risku rezervë. Këto risqe ndikojnë në adekuatshmërinë e normave të primit të sigurimeve, provizioneve të detyrimeve të sigurimit dhe bazës së kapitalit.

Risku i primit është i pranishëm kur polica lëshohet përpara se ndonjë ngjarje e siguruar të ketë ndodhur. Risku është që shpenzimi dhe humbja e shkaktuara do të jenë më të larta se primi i pranuar. Risku i rezervës paraqet riskun që niveli absolut i provizioneve teknike të vlerësohet gabimisht.

Për të menaxhuar riskun e sigurimit, kompania përdor limitet e pranimit të riskut, procedurat e miratimit për transaksionet që përfshijnë produkte të reja ose që tejkalojnë limitet e përcaktuara, udhëzimet e çmimeve, menaxhimin e centralizuar të risigurimit dhe monitorimin e çështjeve në zhvillim. Gjithashtu, disa metoda përdoren nga Kompania për të vlerësuar dhe monitoruar ekspozimet e riskut të sigurimit si për llojet individuale të risqeve të siguruar dhe risqet e përgjithshme.

Kompania grumbullon një sasi të madhe informacioni rreth mbajtësve të policave dhe objekteve të siguruar. Metodat dhe mjetet statistikore të bazuara në teknikat e nxjerrjes së të dhënave përdoren për të analizuar ose për të përcaktuar nivelet e riskut të policës së sigurimit. Teoria e probabilitetit aplikohet në çmimet dhe provizionet për një portofolio të kontratave të sigurimit. Risku kryesor është se frekuenca dhe ashpërsia e dëmeve është më e madhe se sa pritej. Ngjarjet e sigurimit janë, sipas natyrës së tyre, të rastësishme, dhe numrit aktual dhe madhësia e ngjarjeve gjatë një viti mund të ndryshojë nga ato të vlerësuara duke përdorur teknika statistikore të vendosura.

b. Risku i josolvensës

Kompania duhet të ketë, në përputhje me ligjin, kapitalin e mjaftueshëm duke marrë parasysh sasinë dhe llojin e sigurimit të biznesit të kryer. Kapitali duhet të jetë gjithmonë më së paku i barabartë me kërkesat e kapitalit të llogaritura në bazë të ligjit në fuqi.

Kompania konsiderohet se plotëson kërkesat e mjaftueshmërisë së kapitalit nëse diferenca e josolvensës në dispozicion është më e lartë ose e barabartë me shumën e kërkuar margjinale të solvensës të kompanisë kontrolluese dhe marzhi përkatës i solvensës të filialeve. Kompania plotësoi kërkesat e mjaftueshmërisë së kapitalit përgjatë gjithë vitit 2017, duke ruajtur një suficit marzhinal të solvensës në dispozicion mbi kufirin e kërkuar të solvensës.

Me 27 shkurt 2017 BQK ka miratuar rregulloren e re lidhur me kapitalin minimal dhe marxhinën e Solvensës bazuar në Ligjin Nr.05/L-045. Duke aplikuar këtë rregullore, rezultati i kompanisë Illyria për adekuatshmërinë e kapitalit me datën 31/12/2017 tregon se kapitali i kompanisë është për 572,669 euro më shumë se sa kapitali minimal i kërkuar.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZDHIM)

c. Strategjia e pranimimit

Strategjia kryesore e sigurimit të Kompanisë është të kërkojë diversitet në mënyrë që të sigurohet një portofolio e balancuar. Kjo strategji bazohet në një portofolio të madhe të risqeve të ngjashme gjatë një numri vitesh dhe si e tillë, besohet se kjo zvogëlon ndryshueshmërinë e rezultatit.

Risqet e pranimimit janë risqet që lidhen me aktivitetin kryesor të ndjekur nga kompanitë e sigurimeve, pra, marrja e risqeve nga mbajtësit e policave. Risqet e pranimimit përfshijnë kryesisht riskun e procesit të pranimimit (sigurimi dhe risigurimi), risku i çmimeve, risku i dëmeve, risku i mbajtjes dhe rezervimi i riskut. Disa risqe të tjera të pranimimit, p.sh. risku i dizajnit të produktit, risku i mjedisit ekonomik dhe risku i sjelljes së mbajtësve së policave, mund të jetë relevant. Megjithatë, këto risqe nuk janë përshkruar në detaje në këtë raport pasi ne besojmë se efektet e tyre janë të përfshira në mënyrë indirekte në risqet kryesore të pranimimit.

Qëllimi themelor i sigurimit të jo-jetës është marrja e riskut nga mbajtësit e policave. Përveç risqeve të marra direkt nga kompania, kompania gjithashtu merr në konsideratë risqet indirekte nga cedimet. Kompania ruan një pjesë të risqeve të supozuara dhe tërheq pjesën që tejkalon kapacitetin e saj. Kompania klasifikon kontratat e sigurimit dhe të risigurimit si kontrata sigurimi dhe investimi në kuptim të SNRF 4. Më poshtë është një skicë e detajuar e risqeve që rrjedhin nga kontratat e sigurimit, siç kërkohet sipas SNRF 4.

Procesi i riskut të pranimimit

Procesi i riskut të pranimimit është risku i shkakimit të humbjeve financiare të shkaktuara nga përzgjedhja e gabuar e kompanisë dhe miratimi i risqeve për t'u siguruar. Kompania zbutë këtë risk kryesisht duke respektuar procedurat e përcaktuara dhe zbatuar procedurat e pranimimit (sidomos me risqet e mëdha); në përputhje me udhëzimet e brendshme të pranimimit; në përputhje me sistemin e autorizimit; të ketë një politikë të përshtatshme çmimi dhe risigurimi në vend; dhe kryerjen e rishikimeve aktuariale.

Kontratat e sigurimit të jo-jetës rinovohen çdo vit. Kjo i lejon siguriesit të ndryshojnë kushtet dhe normat për të marrë parasysh çdo përqendrim të rezultateve të sigurimit të gjitha klasave të biznesit dhe për mbajtësit e policave në kohën e duhur.

Risku i çmimit

Risku i çmimit është risku që primet e sigurimit të ngarkuara do të jenë të pamjaftueshme për të mbuluar detyrimet e ardhshme që rrjedhin nga kontratat e sigurimit. Risku i çmimeve brenda kompanisë monitorohet kryesisht duke kryer analiza aktuariale të raporteve të humbjeve dhe duke identifikuar tendencat e tyre dhe duke bërë korrigjimet e duhura. Kur normat e primit përcaktohen për produktet e reja, risku i çmimit mund të monitorohet duke modeluar me kujdes modelin e përvojës së humbjes, duke krahasuar me përvojën e të tjerëve dhe duke krahasuar përvojën aktuale të humbjes kundrejt vlerësimeve.

Kompania menaxhon këtë risk duke pasur një proces të përshtatshëm të sigurimit dhe duke rregulluar normat e aplikueshme të komisioneve. Po ashtu, me respektimin e traktateve të sigurimit jo proporcional, risku i çmimit menaxhohet duke vlerësuar siç duhet pranimin e risqeve që duhet të ri-sigurohen dhe duke përcaktuar primet e sigurimit adekuat. Rezultatet e pritshme të kontratave të sigurimit të lidhura në bazë të informacionit në dispozicion dhe çmimet e caktuara duhet të jenë në përputhje me raportet e kombinuara të synuara; adekuatshmëria e çmimeve vërtetohet në bazë të rezultateve sipas formës dhe klasës së sigurimit.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZHDIM)

c. Strategjia e pranimit (vazhdim)

Risku i çmimit (vazhdim)

Normat e premisë janë adekuate duke supozuar pritjet aktuariale të arsyeshme të lëvizjeve të dëmeve ose raporteve të humbjeve dhe shpenzimeve ose raporteve të shpenzimeve si dhe sjelljes racionale të gjithë pjesëmarrësve të tregut.

Kompania nuk ka përqendrim të konsiderueshëm të riskut të çmimeve.

d. Termet dhe kushtet e kontratave të sigurimit

Termet dhe kushtet e kontratave të sigurimit që kanë efekt material në shumën, kohën dhe pasigurinë e rrjedhave të ardhshme të parasë që rrjedhin nga kontratat e sigurimit janë paraqitur më poshtë.

(i) *Përgjegjësia ndaj palëve të treta motorike ("MTPL")*

Makinat, kamionët dhe automjetet tjera rrugore sigurohen nëpërmjet produktit MTPL. MTPL siguron mbrojtje nga dëmtimet fizike dhe / ose lëndimet trupore që rezultojnë nga aksidentet e trafikut dhe kundër përgjegjësisë që gjithashtu mund të lindin prej tyre. Tarifat e MTPL-së, kufijtë e mbulimit, kushtet e sigurimit, kushtet, kërkesat, regjistrimi i dëmeve dhe zgjidhja, janë të gjitha të rregulluara nga Banka Qendrore e Kosovës dhe Kompania mban në përputhshmëri strikte këto kërkesa ligjore. MTPL shitet vetëm në territorin e Kosovës dhe ofron mbulim për territorin e Kosovës dhe Shqipërisë, ndërsa produkti i ndërlidhur MTPL plus ofron mbulim për Maqedoni dhe Serbi.

Menaxhimi i riskut

Risku i sigurimeve menaxhohet nëpërmjet çmimeve, vlerësimit, strategjisë së përshtatshme të investimit dhe risigurimit. Kompania gjithashtu ka një " risigurim shtesë për humbjet nga marvëshjet " që mbulon deri në kufirin maksimal.

(ii) *Sigurimi Gjithpërfshirës i Automjeteve ("Kasko")*

Nëpërmjet sigurimit Kasko, Kompania dëmshpërblen të siguruarin kundër dëmeve dhe humbjeve në automjetet e tyre që rezultojnë nga aksidentet e trafikut, fatkeqësitë natyrore, vjedhjet dhe ngjarjet e caktuara. Dëmet paguhën në bazë të kthimit të klientit në pozicionin para aksidentit, as më mirë dhe as më keq. Kthimi i këtij produkti vjen nga diferenca midis shumave totale të primit të paguar nga të siguruarit, dëmet e paguara më pak, komisionet e ndërmjetësve dhe shpenzimet e tjera të Kompanisë. Sigurimi jepet për një periudhë mbulimi prej një viti.

Menaxhimi i riskut

Menaxhimi i riskut të pranimit është me rëndësi të madhe për kompaninë. Çdo kërkesë për sigurim kontrollohet nga pranuesit, bëhen foto të automjeteve, kontrollohen masat mbrojtëse si alarmet dhe garazhet dhe kontrollohet historia e kërkesave të personit të siguruar. Bazuar në këtë dëshmi, Kompania lëshon ose jep një kuotë ose refuzon kërkesën për sigurim. Për të kontrolluar koston e riparimeve, Kompania gjithashtu ka marrëveshje me ofruesit e ndryshëm të shërbimeve të riparimit të automjeteve. Kompania ka një traktat të risigurimit që mbulon një pjesë të risqeve.

(iii) *Sigurimi i pronës*

Përmes sigurimit të pronës, kompania synon të kthejë klientin në gjendjen para ngjarjes së ndodhur të siguruar. Kompania shpërblen palën e siguruar për humbje të papritura ose të paparashikuara dhe dëmtim ose shkatërrim ndaj pronës së siguruar për shkak të: zjarrit, rrufesë, shpërthimit, goditjes nga aeroplani, vjedhjes, thyerjes së xhamave dhe risqeve natyrore (tërmet, stuhi, breshër etj.). Dëmet paguhën deri në kufijtë dhe shumat e deklaruara në limitet e sigurimit të përfshira në secilën kontratë dhe nuk mund të tejkalojnë shumën totale të siguruar sipas kontratës. Sigurimi i pronës mund të përdoret për sigurimin e ndërtesave dhe formave të tjera të pasurive të paluajtshme, siç janë objektet dhe objektet e lëvizshme si magazina, pajisjet dhe makineritë. Kthimi për këtë produkt vjen nga diferenca e shumave të përgjithshme të paguara nga sigurimi i dëmeve të paguara më pak, komisionet e ndërmjetësve dhe shpenzimet e tjera të Kompanisë. Sigurimi jepet për një periudhë mbulimi prej një viti.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZDHIM)

d. Termet dhe kushtet e kontratave të sigurimit

(iii) Sigurimi i pronës (vazhdim)

Menaxhimi i riskut

Menaxhimi i riskut të pranimi është pothuajse më i rëndësishëm për kompaninë. Çdo kërkesë për sigurim kontrollohet nga siguruesit, bëhen sondazhet dhe fotografitë e ndërtesave, dhe verifikimi i masave të sigurisë. Bazuar në këto prova, Kompania lëshon një kuotë ose refuzon kërkesën për sigurim. Primet e kuotuar varen nga vendndodhja, ndërtimi, masat e sigurisë, mbrojtjet nga zjarri dhe parametrat e tjerë të pronës së siguruar. Kompania gjithashtu ka një traktat risigurimi që mbulon të gjitha rreziqet në baza proporcionale.

(iv) Sigurimi shëndetësor

Qëllimi i policave të sigurimit shëndetësor është të sigurojë rimbursimin e shpenzimeve që rrjedhin nga vëmendja mjekësore e nevojshme përmes sëmundjes, lëndimit, lindjes dhe kujdesit preventiv dhe përfitimeve në rast vdekjeje ose paaftësie të përhershme, që rezultojnë nga një aksident.

Shtirja bazë e mbulimit përfshin rimbursimin e kostove për shërbimet e mjekësisë së përgjithshme ose të shtrimit në spital, shpenzimet radiologjike, infermierin në shtëpi dhe transportin. Të gjitha këto shpenzime rimbursohen në bazë të termave dhe kushteve të produkteve të sigurimeve shëndetësore.

Përqindja e mbulimit nga Kompania është diku nga 80% deri në 100% dhe përfitimet për lindje, trajtim dentar, aparate dëgjimi, kujdesi psikiatrik, kujdesi parandalues dhe mbrojtja e të ardhurave kanë kufizime maksimale të mbulimit. Çdo kontratë e sigurimit shëndetësor përmban përjashtime të përgjithshme, siç nuk ka mbulim për kushtet ekzistuese shëndetësore.

Menaxhimi i riskut

Risku kryesor i sigurimit shëndetësor me të cilin përballlet Kompania është risku që i siguruari të sëmurët. Kompania menaxhon riskun nëpërmjet procesit të pranimi, përjashtimit të kushteve shëndetësore ekzistuese dhe ekzaminimit mjekësor para pranimi për klientët e rinj.

e. Përqendrimi i riskut të sigurimit

Pronat e siguruar nga Kompania janë të ekspozuara ndaj risqeve të ndryshme të tilla si, vjedhja, zjarri, ndërprerja e biznesit dhe moti. Dëmet që ndodhin si rezultat i stuhive, përmytjeve, rrëshqitjeve, zjarreve dhe shpërthimeve janë të shpërndara në baza rajonale, që do të thotë se kompania duhet të menaxhojë me kujdes shpërndarjen e riskut të saj gjeografik.

Në rast të një tërmeti, pritet që kompania të ketë kërkesa të mëdha për dëmtim strukturor të pronave dhe ndërprerjeve të biznesit, ndërsa pronat janë të mbyllura për riparim.

Gjithsej ekspozimi agregat që Kompania është e gatshme të pranojë në terriore të ndryshme për ngjarje të ndryshme, të tilla si katastrofat natyrore dhe humbjet e terrorizmit, përcaktohet nga Kompania. Pozita aktuale agregate monitorohet në kohën e pranimi të një risku.

Kompania menaxhon risqet e lartpërmendura nëpërmjet marrjes së mbulimit të risigurimeve.

Vlerësimi i riskut kryhet periodikisht nga menaxheri i Sigurimit të Përgjithshëm dhe akumulimi i riskut vëzhgohet ose për grupet e klientëve apo rajoneve. Menaxhmenti nuk konsideron që ekziston një përqendrim domethënës i riskut të sigurimit në portofolin e Kompanisë më 31 dhjetor 2017.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZHDIM)

e. Përqendrimi i riskut të risigurimit (vazhdim)

Tabela më poshtë ilustron shpërndarjen e riskut, duke përdorur primin e shkruar të sigurimit:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Shëndeti dhe sigurimi në udhëtim	44.20%	35.94%
Sigurimi i automjeteve me përgjegjësi ndaj palëve të treta	40.34%	47.77%
Sigurimi i plotë i automjeteve motorike	6.97%	7.39%
Sigurimi nga zjarri	6.39%	6.89%
Sigurimi i përgjegjësisë publike dhe profesionale	1.01%	0.35%
Aksidentet personale	0.80%	1.33%
Sigurimi i ekzekutimit të tenderve	0.15%	0.28%
Garancionet	0.14%	0.00%
Sigurimi KARGO	0.00%	0.05%
	100%	100%

Tabela më poshtë paraqet përqendrimin e detyrimeve të kontratës së sigurimit jo-jetë sipas llojit të kontratës:

31 dhjetor 2017	Detyrimet bruto	Detyrimet e risiguruara	Detyrimet neto
Aksidentet personale	47,737	-	47,737
Shëndeti	268,632	-	268,632
Sigurimi i automjetet - Kasko	452,785	172,542	280,242
Sigurimi nga zjarri	128,356	111,073	17,284
Dëmtime tjera të pronës	72,027	46,905	25,122
Auto përgjegjësia	6,321,692	-	6,321,692
Garancionet	1,046	-	1,046
Të përgjithshme	7,860	1,461	6,399
Asistenca	128,424	-	128,424
Gjithsej	7,428,559	331,981	7,096,578

31 dhjetor 2016	Detyrimet bruto	Detyrimet e risiguruara	Detyrimet neto
Aksidentet personale	29,684	-	29,684
Shëndeti	171,455	-	171,455
Sigurimi i automjetet - Kasko	300,597	126,663	173,934
Sigurimi nga zjarri	96,724	69,954	26,770
Dëmtime tjera të pronës	20,747	10,493	10,254
Auto përgjegjësia	6,636,460	-	6,636,460
Garancionet	5,950	-	5,950
Të përgjithshme	1,046	-	1,046
Asistenca	79,364	-	79,364
Gjithsej	7,342,027	207,110	7,134,917

Risku i dëmeve – jo-jetë

Risku i dëmeve është risku që numri i dëmeve ose shuma mesatare e dëmeve është më e lartë se sa pritej. Ky risk mund të materializohet për shkak të vlerësimeve të pasakta në procesin e sigurimit, ndryshimeve në praktikën gjyqësore, llojeve të reja të humbjeve, rritjes së ndërgjegjësimit të kërkesave, ndryshimeve në kushtet makroekonomike dhe raste të ngjashme.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZHDIM)

e. Koncentrimi i riskut të sigurimit(vazhdim)

Risku i kërkesave menaxhohet nëpërmjet hartimit të kushteve dhe tarifave të përshtatshme të policave të sigurimit, nënshkrimeve, monitorimit të koncentritimit të riskut sipas vendit ose zonës gjeografike dhe veçanërisht nëpërmjet programeve adekuate të risigurimit dhe retrocesionit.

Bazuar në ngjarjet e humbjeve dhe ndikimin e tyre të vogël në kompani, ne besojmë se masat e marra për menaxhimin e riskut janë adekuate dhe vlerësojmë se niveli i kërkesave për dëme do të mbetet në nivelin e njëjtë sikurse ishte në periudhën paraprake.

f. Zhvillimi i dëmeve

Në tabelën e mëposhtme është i listuar zhvillimi i dëmeve, në këtë tabelë janë të paraqitura obligimet e papaguara të dëmeve të cilat janë të përfshira në pasqyrat financiare, duke mundësuar krahasimin e zhvillimit të dëmeve të reja me dëmet nga vitet e mëparshme. Në fakt tabela paraqet aftësinë e kompanisë për të vlerësuar shumën totale të dëmeve. Vlerësimi rritet ose zvogëlohet varësisht nga shtrirja dhe shpeshtësia dëmeve të papaguara. Pjesa e poshtme e tabelës paraqet barazimin e vlerës total të rezervës e cila është e përfshirë në pasqyrën e pozicionit financiar dhe vlerësimin e dëmeve kumulative. Informacioni në tabelë paraqet rishikimin historik mbi përshtatshmërinë e vlerësimeve të dëmeve të papaguara; përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare janë të paralajmëruar lidhur me eksplotimin e tepricave ose mangësive të së kaluarës lidhur me humbjet e papaguara. Për shkak të paqartësive në procesin e përcaktimit të rezervave, vlera e këtyre rezervave nuk mund të konfirmohet saktësisht.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZHDIM)

f. Zhvillimi i dëmeve (vazhdim)

Viti i aksidentit	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Gjithsej
Në fund të vitit të aksidentit	625,293	887,900	1,114,821	1,489,644	1,658,870	2,034,189	1,885,506	4,490,029	4,933,428	6,131,093	4,539,992	4,323,704	2,820,732	2,681,964	3,160,156	4,509,001	47,286,322
1 vit pas	680,675	1,012,692	1,232,268	1,794,946	2,214,946	2,500,439	2,378,885	5,218,507	5,826,844	6,131,093	4,841,267	4,797,105	3,304,997	3,134,622	3,721,934		
2 vite pas	687,682	1,071,492	1,265,331	1,932,972	2,311,569	2,571,779	2,557,166	5,522,969	5,838,742	6,895,082	4,984,591	4,851,703	3,511,999	3,240,321			
3 vite pas	697,954	1,128,728	1,310,535	1,989,953	2,326,731	2,601,833	2,690,983	5,692,950	5,955,477	7,264,678	5,073,486	4,899,584	3,555,283				
4 vite pas	699,954	1,217,634	1,340,082	1,952,948	2,439,439	2,655,488	2,787,030	5,795,203	6,023,512	7,331,145	5,119,125	4,889,320					
5 vite pas	733,439	1,254,254	1,394,481	1,981,101	2,442,244	2,642,358	2,836,412	5,817,842	6,155,164	7,411,534	5,109,926						
6 vite pas	753,618	1,255,914	1,401,283	1,997,741	2,448,161	2,635,061	2,876,690	5,860,785	6,161,430	7,453,725							
7 vite pas	764,374	1,250,535	1,430,234	1,998,512	2,468,041	2,657,468	2,890,013	5,874,666	6,174,217								
8 vite pas	755,861	1,257,415	1,454,659	1,997,731	2,478,448	2,648,945	2,909,640	5,873,474									
9 vite pas	760,278	1,256,857	1,456,819	1,999,191	2,503,678	2,637,749	2,900,860										
10 vite pas	760,278	1,270,343	1,456,388	2,002,315	2,503,678	2,637,469											
11 vite pas	760,703	1,270,343	1,457,785	1,998,815	2,490,246												
12 vite pas	763,703	1,266,492	1,457,785	1,996,815													
13 vite pas	763,703	1,266,492	1,457,785														
14 vite pas	763,703	1,266,492															
15 vite pas	773,653																
Vlerësimi aktual	773,653	1,266,492	1,457,785	1,996,815	2,490,246	2,637,469	2,900,860	5,873,474	6,174,217	7,453,725	5,109,926	4,889,320	3,555,283	3,240,321	3,721,934	4,509,001	58,050,520
Pagesat kumulative	-759,832	-1,264,827	-1,436,558	-1,982,777	-2,468,067	-2,609,665	-2,810,557	-5,769,300	-6,067,270	-6,911,758	-4,805,569	-4,546,915	-3,098,667	-2,662,016	-2,955,794	-3,674,716	-53,824,288
Rezerva për dëmet e raportuara por jo të paguara	13,821	1,665	21,227	14,038	22,179	27,804	90,302	104,174	106,947	541,967	304,357	342,405	456,616	578,304	766,140	834,285	4,226,232

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZHDIM)

f. Zhvillimi i dëmeve (vazhdim)

(i) Analiza e ndjeshmërisë

Parametrat bazë që ndikojnë në rezultatet e një kompanie sigurimi janë raporti i humbjeve, raporti i shpenzimeve dhe të ardhurave nga investimet.

Simulimi deri më 31 dhjetor 2017	Humbja pas tatimit	Kapitali vetanak dhe borxhi i varur	Kapitali i nevojshëm (Solvenca)
Pozicioni aktual i kapitalit	223,576	4,039,169	3,200,000
Rritje në treguesit e humbjes (ngjarje katastrofale)	(76,424)	3,739,169	3,200,000
Rritje në treguesit e shpenzimeve (+1.0 %)	187,682	4,003,275	3,200,000

Tabela e mësipërme tregon rezultatet aktuale të humbjes, kapitalit vetanak dhe kapitalit të nevojshëm të Kompanisë më 31 dhjetor 2017.

Simulimi është bërë dhe parametrat bazë janë ndryshuar gradualisht si më poshtë:

- Simulimi i një rreziku katastrofik (dëm i vetëm i madh ose dëme të shumta të vogla), që do të rriste shpenzimet e dëmeve për ngjarjet e vitit aktual në portofolin e pronës (për përshtatshmërinë e shembullit kemi vlerësuar një rritje të dëmeve prej 300,000 Euro). 300,000 Euro përfaqëson mbajtjen neto maksimale pas risigurimit të dëmeve.
- Simulimi i një rritjeje të shpenzimeve neto me 1.0%.

Kjo paraqet një rënie të rezultateve të Kompanisë dhe si rezultat Kompania do të reduktojë kapitalin e saj, ndërsa aftësia paguese mbetet e pandryshuar.

(ii) Testi i përshtatshmërisë së detyrimeve

Provizionet teknike janë të vlerësuara në bazë të supozimeve aktuale dhe Testet e Adekuatshmerisë së Detyrimeve ("LAT") janë kryer për të vlerësuar përshtatshmërinë e vlerave të bartura. Testet LAT janë kryer për çdo linjë biznesi dhe nuk lejohet asnjë përzierje e produkteve. Rezerva shtesë e papërcaktuar e riskut është vendosur për tejkalimin e raportit të kombinuar mbi 100%.

Risku i rezervës

Risku i rezervës është risku që provizionet teknike nuk janë të mjaftueshme për të mbuluar angazhimet e biznesit të sigurimeve të supozuara.

Gjatë ndarjes së provizioneve teknike, kompania merr parasysh çdo dispozitë teknike që shërben për të identifikuar nivelin e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare, duke njohur kështu çdo mangësi të identifikuar në nivel të Kompanisë.

Primet e paguara krijohen nga Kompania në baza proporcionale me nivelin e politikës së sigurimit. Përveç primeve të pafituara, kompania përcakton edhe rezerva për risiqet e pashpjeguara për ato kategori të sigurimit me një raport të kombinuar (raporti i humbjeve + raporti i shpenzimeve) më shumë se 100%.

Kompanitë e sigurimit i bëjnë këto analiza për shkak të ndryshimeve në metodologjinë e rezervave.

Disa njësi gjeneruese të mjeteve monetare ende duhet të fitojnë të dhëna mjaftueshëm të besueshme shumëvjeçare në lidhje me sigurimin e dëmeve nga viti i aksidentit, veçanërisht për sigurimin e IBNR. Për më tepër, portofolio në klasa të ndryshme të sigurimit janë aq të vogla sa që llogaritja e provizioneve të dëmeve të bazuara në trekëndëshat nuk pasqyron trendet tipike statistikore

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. MENAXHIMI I RISKUT TË SIGURIMIT (VAZHDIM)

Risku i rezervës (vazhdim)

Për këtë arsye, në fund të vitit janë përpiluar të dhënat e dëmeve të viteve paraprake (pjesërisht të vlerësuara) dhe janë në përputhje me vlerësimet pasuese të provizioneve të dëmeve për të njëjtat detyrime (origjinale) të ardhshme.

Transaksionet e instrumenteve financiare mund të kenë rezultuar në faktin se Kompania mban risqe shtesë financiare. Ato përfshijnë riskun e tregut, riskun e kredisë, riskun e likuiditetit dhe riskun e risigurimit. Secili nga këto risqe financiare është përshkruar më poshtë.

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR

a. Risku i tregut

Risku i tregut është risku që vlera e drejtë ose rrjedhet e ardhshme të parasë së një instrumenti financiar do të luhaten për shkak të ndryshimeve në çmimet e tregut. Risku i tregut përfshin tre lloje të riskut: risku i kursit të këmbimit valutor (risku valutor), risku i normës së interesit (rreziku i normës së interesit) dhe risku i çmimit të tregut (risku i çmimeve).

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Kompania mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të vlerës së drejtë që pasqyron rëndësinë e inputeve të përdorura në bërjen e matjeve:

Niveli 1: Çmimi i kuotuar i tregut (i parregulluar) në një treg aktiv për një instrument identik;

Niveli 2: Teknikat e vlerësimit të bazuara në inputet e vëzhguara, ose drejtpërdrejta (d.m.th., si çmime) ose indirekt (d.m.th., Rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumentet, nëse ka të tilla, të vlerësuara duke përdorur: çmimet e tregut të kuotuar në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; Çmimet e kuotuar për instrumente identike ose të ngjashme në tregjet që konsiderohen më pak se aktive; Ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjitha inputet e rëndësishme janë direkt ose indirekt të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut;

Niveli 3: Teknikat e vlerësimit duke përdorur inpute të konsiderueshme të pakontrollueshme. Përveç kësaj, në këtë nivel përfshihen investimet në filiale, pjesëmarrje dhe aksione të tjera të kapitalit neto të deklaruarua me kosto, të cilat nuk kanë vlerë të besueshme të tregut.

Më poshtë është paraqitur analiza e instrumenteve financiare të matura ose të dhëna në informacionet shpjeguese të vlerës së drejtë sipas metodave të vlerësimit të përdorura në vitin 2017 dhe 2016:

31 dhjetor 2017	Niveli 1:	Niveli 2:	Niveli 3:	Gjithsej
Depozitat me afat, neto	-	5,722,441	-	5,722,441
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	-	-	4,185,932	4,185,932
Toka, ndërtesa dhe lokale	-	-	3,007,385	3,007,385
Gjithsej pasuritë financiare	-	5,722,441	7,193,317	12,915,758

31 dhjetor 2016	Niveli 1:	Niveli 2:	Niveli 3:	Gjithsej
Depozitat me afat, neto	-	5,316,623	-	5,316,623
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	-	-	3,861,898	3,861,898
Toka, ndërtesa dhe lokale	-	-	3,047,086	3,047,086
Gjithsej pasuritë financiare	-	5,316,623	6,908,984	12,225,607

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

a. Risku i tregut (vazhdim)

Risku valutës

Risku i valutës është risku që vlera e drejtë e rrjedheve të ardhshme të parasë së një instrumenti financiar të luhetet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit valutor.

Transaksionet e kompanisë kryhen në Euro dhe nuk ka ekspozim ndaj riskut të valutës. Kompania kryen transaksione kryesisht në Euro për të përmbushur kërkesat nga rregulloret kërkesat të vetëvendosura të kapitalit. Rreziku i valutës në portofolin e investimeve menaxhohet duke përdorur parimet e përputhjes së pasurive / detyrimeve.

Përputhja e Pasurive/ Detyrimeve

Kompania menaxhon aktivisht pasuritë e saj duke përdorur një qasje që balancon cilësinë, diversifikimin, përputhjen e pasurive / detyrimeve, likuiditetin dhe kthimin e investimeve. Qëllimi i procesit të investimit është të optimizojë rregullimet në risqe për investimet në të ardhura, duke siguruar që pasuritë dhe detyrimet të menaxhohen në bazë të rrjedhës së parasë dhe kohëzgjatjes.

Risku i normës së interesit

Risku i normës së interesit paraqet riskun që vlera e një instrumenti financiar do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut dhe riskun që maturiteti i pasurive që mbajnë interes ndryshojnë nga maturiteti i detyrimeve të interesit që përdoren për të financuar ato pasuri. Kohëzgjatja për të cilën norma e interesit është e fiksuar në një instrument financiar tregon deri në çfarë mase është i ekspozuar ndaj riskut të normës së interesit. Pasuritë dhe detyrimet financiare të Kompanisë mbartin riskun e normës së interesit.

31 dhjetor 2017	Shënime	Deri në 6 muaj	6 muaj deri në 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk bartin interes	Gjithsej
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	15	-	-	-	605,277	605,277
Depozitat me afat, neto	14	2,354,684	2,917,720	450,037	-	5,722,441
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	9	2,868,921	198,523	1,118,488	-	4,185,932
Të arkëtueshmet nga agjentët dhe klientët	10	-	-	-	481,945	481,945
Pasuritë tjera	11	-	-	-	318,791	318,791
Gjithsej		5,223,605	3,116,243	1,568,525	1,406,013	11,314,386
Ekspozimi neto		5,223,605	3,116,243	1,568,525	1,406,013	11,314,386

31 dhjetor 2016	Shënime	Deri në 6 muaj	6 muaj deri në 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk bartin interes	Gjithsej
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	15	-	-	-	553,514	553,514
Depozitat me afat, neto	14	2,057,736	3,115,291	143,596	-	5,316,623
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	9	1,394,678	199,586	2,267,634	-	3,861,898
Të arkëtueshmet nga agjentët dhe klientët	10	-	-	-	355,609	355,609
Pasuritë tjera	11	-	-	-	355,588	355,588
Gjithsej		3,452,414	3,314,877	2,411,230	1,264,711	10,443,232
Ekspozimi neto		3,452,414	3,314,877	2,411,230	1,264,711	10,443,232

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

b. Risku kreditor

Primet që pranohen në rrjedhën normale të biznesit, investohen për të paguar detyrimet e mbajtësve të politikës së ardhshme. Kompania është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë në parane e gatshme në bankë, letrat me vlerë të borxhit të mbajtur deri në maturim, depozitat me afat, llogaritë e arkëtueshme nga agjentët dhe klientët dhe palët e risigurimit.

Maksimumi i riskut kreditor

Kompania menaxhon ekspozimin e saj ndaj riskut kreditor në baza të rregullta duke monitoruar nga afër ekspozimin e saj:

31 dhjetor 2017	Pa vonesa, dhe jo të rëna në vlerë	Në vonesë dhe jo të rëna në vlerë	Të rëna në vlerë	Provizioni	Gjithsej
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	605,277	-	-	-	605,277
Depozitat me afat, neto	5,722,441	-	-	-	5,722,441
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	4,185,932	-	-	-	4,185,932
Të arkëtueshmet nga agjentët dhe klientët	318,869	-	737,993	(574,917)	481,945
Pasuritë tjera	318,791	-	-	-	318,791
Gjithsej	11,151,310	-	737,993	(574,917)	11,314,38

31 dhjetor 2016	Pa Vonesa, dhe jo të rëna në vlerë	Në vonës dhe jo të rëna në vlerë	Të rëna në vlerë	Provizioni	Gjithsej
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	553,369	-	-	-	553,369
Depozitat me afat	5,316,623	-	-	-	
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	3,861,898	-	-	-	3,861,898
Të arkëtueshmet nga agjentët dhe klientët	115,798	-	968,594	(728,783)	355,609
Pasuritë tjera	355,588	-	-	-	355,588
Gjithsej	10,203,276	-	968,594	(728,783)	10,443,23

c. Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është relativisht i natyrshëm në biznesin e Kompanisë, pasi që disa pasuri të blera dhe detyrime të shitura mund të kenë karakteristika të likuiditetit që janë specifike. Nëse kompania do të kërkonte shuma domethënëse në një njoftim të shkurtër, duke tejkaluar kërkesat normale të parasë, mund të haste në vështirësi për të marrë çmime atraktive. Kompania monitoron likuiditetin e saj në baza ditore në mënyrë që të menaxhojë detyrimet e saj kur ato të ndodhin.

Struktura e maturitetit

Kompania duhet të plotësojë thirrjet potenciale të përditshme në burimet e saj të parasë, veçanërisht nga kërkesat që rrjedhin nga kontratat e saj të sigurimit. Kjo shkakton riskun që paratë e gatshme të mos jenë të disponueshme për të shlyer detyrimet me një kosto të arsyeshme. Kompania menaxhon këtë risk duke vendosur kufizime minimale mbi përqindjen e maturimit të pasurive që do të jenë në dispozicion për të shlyer këto detyrime. Struktura e maturimit të pasurive financiare të Kompanisë e paraqitur më poshtë bazohet në afatin e mbetur deri në maturim:

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

c. Risku i likuiditetit (vazhdim)

	Shënim	Deri në 3 muaj	Prej 3 deri 6 muaj	Deri në 1 vit	Mbi 1 vit	Pa maturim	Gjithsej
31 dhjetor 2017							
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	15	285,277	-	-	-	320,000	605,277
Depozitat me afat	14	1,552,396	655,859	2,917,720	450,037	146,429	5,722,441
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	9	249,796	846,953	198,523	-	2,890,660	4,185,932
Të arkëtueshmet nga agjentët dhe klientët	10	318,869	93,852	69,224	-	-	481,945
Pasuritë tjera	11	-	-	318,791	-	-	318,791
Gjithsej		2,406,338	1,596,664	3,504,258	450,037	3,357,089	11,314,386

	Shënim	Deri në 3 muaj	Prej 3 deri në 6 muaj	Deri në 1 vit	Mbi 1 vit	Pa maturim	Gjithsej
31 dhjetor 2016							
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	15	253,490	-	-	-	300,024	553,514
Depozitat me afat	14	1,149,203	654,574	2,614,191	-	898,655	5,316,623
Investimet në letrat me vlerë të Qeverisë	9	547,492	747,534	199,586	758,428	1,608,858	3,861,898
Të arkëtueshmet nga agjentët dhe klientët	10	115,798	111,778	128,033	-	-	355,609
Pasuritë tjera	11	-	-	355,588	-	-	355,588
Gjithsej		2,065,983	1,513,886	3,297,398	758,428	2,807,537	10,443,232

Zërat financiarë pa maturim janë zërat nën fondin e garancisë.

Struktura e maturitetit të detyrimeve dhe rezervave teknike të sigurimit të Kompanisë e paraqitur më poshtë bazohet në afatin e mbetur deri në maturim.

Kohëzgjatja mesatare e ponderuar e rezervës së dëmeve të Kompanisë është 2.27 vite.

	Shënim	Deri në 1 vit	1-3 vite	3 – 5 vite	5 – 11 vite	Gjithsej
31 dhjetor 2017						
Detyrimet e sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimit të humbjeve	17	2,654,796	2,272,722	1,272,802	1,228,239	7,428,559
Llogaritë e pagueshme për sigurime	19	732,993	-	-	-	732,993
Të pagueshme të tjera	20	672,781	-	-	-	672,781
Gjithsej		4,060,570	2,272,722	1,272,802	1,228,239	8,834,333

	Shënim	Deri në 1 vit	1-3 vite	3 – 5 vite	5 – 11 vite	Gjithsej
31 dhjetor 2016						
Detyrimet e sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimit të humbjeve	17	2,658,794	2,264,407	1,267,284	1,151,542	7,342,027
Llogaritë e pagueshme për sigurime	19	442,070	-	-	-	442,070
Të pagueshme të tjera	20	807,951	-	-	-	807,951
Gjithsej		3,908,815	2,264,407	1,267,284	1,151,542	8,592,048

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

d. Risqet tjera

Ndryshimet në rregulloret e qeverisë për segmentet e biznesit në të cilat operon Kompania mund të ndikojnë në përfitim.

Biznesi i sigurimeve është subjekt i mbikëqyrjes gjithëpërfshirëse dhe zhvillimore në Kosovë. Qëllimi kryesor i këtyre rregulloreve është mbrojtja e të siguruarve. Ndryshimet në ligjet dhe rregulloret ekzistuese të sigurimit mund të ndikojnë në mënyrën në të cilën Kompania kryen biznesin e saj dhe produktet e ofruara. Përveç kësaj, ligjet e sigurimit ose rregulloret e miratuara dhe të ndryshuara herë pas here mund të jenë më kufizuese ose mund të rezultojnë me kosto më të larta sesa kërkesat aktuale.

e. Shpalosjet dhe vlerësimi i vlerës së drejtë

Vlerësimet e vlerës së drejtë, janë të bazuara në instrumentet financiare ekzistuese. Menaxhmenti i Kompanisë beson se vlera e drejtë e instrumenteve financiare ekzistuese për shkak të natyrës afatshkurtër nuk është materialisht e ndryshme nga vlera bartur.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

7. PRONA DHE PAJISJET

	Toka, ndërtesa dhe lokalet	Kompjuterët dhe pajisjet e ngjashme	Mobilje, dhe pajisje të tjera	Automjetet	Gjithsej
<i>Kosto ose Vlerësimi</i>					
Balanca më 1 janar 2016	3,250,000	14,980	350,755	121,378	3,737,113
Shtesat	-	1,518	3,940	31,017	36,475
Shlyerjet	-	(234)	(12,775)	(24,275)	(37,284)
Balanca më 31 dhjetor 2016	3,250,000	16,264	341,920	128,120	3,736,304
Shtesat	-	4,286	17,397	-	21,683
Shlyerjet	-	(90)	(29,455)	(12,138)	(41,683)
Balanca më 31 dhjetor 2017	3,250,000	20,460	329,862	115,982	3,716,304
<i>Zhvlerësimi i akumuluar</i>					
Balanca më 1 janar 2016	(163,213)	(7,502)	(306,879)	(74,142)	(551,736)
Shpenzimi gjatë vitit	(39,701)	(4,133)	(16,231)	(19,377)	(79,442)
Shlyerjet	-	43	7,876	19,482	27,401
Balanca më 31 dhjetor 2016	(202,914)	(11,592)	(315,234)	(74,037)	(603,777)
Shpenzimi gjatë vitit	(39,701)	(4,028)	(13,524)	(14,625)	(71,878)
Shlyerjet	-	86	28,902	9,057	38,045
Balanca më 31 dhjetor 2017	(242,615)	(15,534)	(299,856)	(79,605)	(637,610)
<i>Vlera neto</i>					
Balanca më 1 janar 2016	3,086,787	7,478	43,876	47,236	3,185,377
Balanca më 31 dhjetor 2016	3,047,086	4,672	26,686	54,083	3,132,527
Balanca më 31 dhjetor 2017	3,007,385	4,926	30,006	36,377	3,078,694

Riklasifikimet rezultojnë nga një ushtrim i kryer nga menaxhmenti gjatë vitit për të verifikuar saktësinë e regjistrit të pasurive fikse dhe rishikimin në përputhje me rrethanat të dhënat e kontabilitetit.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

8. PASURITË E PAPREKSHME

Kosto	Softuer
Balanca më 1 janar 2016	229,038
Shtesat	2,145
Balanca më 31 dhjetor 2016	231,183
Shtesat	23,976
Balanca më 31 dhjetor 2017	255,159
Zhvlerësimi i akumuluar	
Balanca më 1 janar 2016	(151,258)
Shtesat gjatë vitit	(19,519)
Balanca më 31 dhjetor 2016	(170,777)
Shtesat gjatë vitit	(20,836)
Balanca më 31 dhjetor 2017	(191,613)
Vlerat neto	
Balanca më 1 janar 2016	77,780
Balanca më 31 dhjetor 2016	60,406
Balanca më 31 dhjetor 2017	63,546

9. INVESTIMET NË LETRAT MË VLERË TË QEVERISË

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Letrat me Vlerë të Qeverisë - të mbajtura për shitje	4,185,932	3,861,898
Gjithsej	4,185,932	3,861,898

Letrat me vlerë të qeverisë së Kosovës, me maturim që variojnë nga tre deri në dymbëdhjetë muaj kanë të ardhura që varion nga 0.07% - 0.34%. Obligacionet e qeverisë së Kosovës me maturim që variojnë nga 3 vjet në 7 vjet kanë të ardhura që varion nga 0.4% - 3.27%.

Investimet financiare

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Letrat me vlerë të mbajtura për shitje	4,185,932	3,861,898
Obligacione të Republikës së Kosovës	2,890,660	2,267,634
Bono thesari i Republikës së Kosovës	1,295,272	1,594,264
Depozitat në banka	5,722,441	5,316,623
Depozitat afatgjata	450,037	143,596
Depozitat afatshkurtra	5,272,404	5,173,027
Gjithsej investimet financiare	9,908,373	9,178,521

Letrat me vlerë të qeverisë janë përcaktuar si të menaxhuara në baza me vlerë të drejtë, Niveli 3 (shihni Shënimin 6.). Vlerësimi i bazës së vlerës së drejtë ka rezultuar në një pagesë prej 118,333 Euro (2016: 153 Euro), për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017.

Të ardhurat prej 82,706 Euro (2016: 93,820 Euro) janë fituar nga Letrat me Vlerë të Qeverisë. Letrat me vlerë mbahen në NLB Prishtina.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

10. TË ARKËTUESHMET NGA AGJENTËT DHE KLIENTËT

Të arkëtueshmet që dalin nga biznesi primar i sigurimeve janë ulur nga viti në vit. Statistikat e mbledhjes dhe përbërja e të arkëtueshmeve janë përmirësuar gjatë viteve me të arkëtueshmet më të reja që janë subjekt i procedurave të arkëtimit

	31 dhjetor 2017			31 dhjetor 2016		
	Vlera Bruto	Lejimet	Vlera Neto	Vlera Bruto	Lejimet	Vlera Neto
Të arkëtueshme nga mbajtësit e policave	950,747	(468,802)	481,945	976,207	(620,598)	355,609
Të arkëtueshme nga agjentët e sigurimit	106,115	(106,115)	-	108,185	(108,185)	-
Të arkëtueshmet që dalin nga biznesi primar i sigurimeve	1,056,862	(574,917)	481,945	1,084,392	(728,783)	355,609

Lëvizja për lejimet për dëmtime është si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Balanca hapëse më 1 janar	728,783	665,145
Lejimi/Shtesat (shënimi 25,26)	(39,339)	93,490
Shlyerja e të arkëtueshmeve të rëna në vlerë	(114,527)	(29,852)
Balanca më 31 dhjetor	574,917	728,783

Më 31 dhjetor, analizimi i vjetërsisë të arkëtueshmëve është si vijon:

31 dhjetor 2017	Jo në vonesë	Nga 0-30	Nga 30-60	Nga 60-90	Nga 90-180	Mbi 180 ditë	Gjithsej
Të arkëtueshmet nga mbajtësit e policave	2,338	253,029	52,109	52,171	60,600	530,500	950,747
Të arkëtueshmet nga agjentët e sigurimeve	-	-	-	-	-	106,115	106,115
Gjithsej	2,338	253,029	52,109	52,171	60,600	636,615	1,056,862

31 dhjetor 2016	Jo në vonesë	Nga 0-30	Nga 30-60	Nga 60-90	Nga 90-180	Nga 180 ditë	Gjithsej
Të arkëtueshme nga mbajtësit e policave	115,798	89,756	82,841	43,363	38,814	605,635	976,207
Të arkëtueshmet nga agjentët e sigurimeve	-	-	-	-	-	108,185	108,185
Gjithsej	115,798	89,756	82,841	43,363	38,814	713,820	1,084,392

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

11. PASURITË TJERA

Pasuritë tjera në fund të vitit përbëhen nga:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Depozita për kartonin e gjelbër	125,000	125,000
Të arkëtueshmet nga risiguruesi (11 a)	81,146	112,956
TVSH e arkëtueshme	48,365	46,869
Parapagimet për furnizuesit e mallrave dhe shërbimeve	28,110	25,355
Parapagimet ndaj punonjësve	25,447	29,897
Të arkëtueshmet për kërkesat në regres, neto (11 b)	6,082	6,794
Të arkëtueshmet tjera	4,641	8,717
Gjithsej	318,791	355,588

Pasuritë tjera përfshijnë të ardhura të tjera afatshkurtëra të përlogaritur dhe shpenzime të shtyra, interesin e përlogaritur, qiranë dhe inventarin. Depozita për kartonin e gjelbër është garanci me Byronë Kosovare të Sigurimit lidhur me Memorandumin e Mirëkuptimit për njohjen reciproke të sigurimit të automjeteve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Serbisë dhe përpunimin dhe pagesën e kërkesave si rezultat i aksidenteve të shkaktuara nga automjetet në juridiksionin e secilit, Nënshkruar më 23 qershor 2015 në Bruksel. Kjo depozitë nuk sjell interes.

11a. TË ARKËTUESHMET NGA RISIGURUESI

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Komisionet e arkëtueshme nga risiguruesi	36,495	28,402
Dëmet e arkëtueshme nga risiguruesi	44,651	84,554
Gjithsej	81,146	112,956

11b. TË ARKËTUESHMET PËR KËRKESAT NË REGRES DETAJOHEN MË TUTJE:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kërkesat për regrese në fillim	29,897	35,363
Shtesat	82,444	17,037
Provizioni në fillim të vitit	(86,894)	-
Provizioni i shtuar gjatë vitit	-	(22,503)
Gjithsej	25,447	29,897

12. PJESA E RISIGURUESVE PËR DETYRIMET E SIGURUARA

Në fund të vitit, pjesa e risiguruesit në detyrimet e sigurimit janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	Ndryshimi	31 dhjetor 2016
<i>Pjesa e risigurimit të detyrimeve dhe primit të pafiturar</i>			
Automjetet (MTPL dhe kasko)	123,109	(26)	123,135
Të tjera	212,820	68,685	144,135
	335,929	68,659	267,270
Pjesa e risigurimit të detyrimeve dhe kërkesave të dëmeve	331,981	124,871	207,110
Gjithsej	667,910	193,530	474,380

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

13. KOSTOT E PËRVETËSUARA TË SHTYRA

Kostot e përvetësuara të shtyra përfshijnë kostot e përvetësuara të shtyra afatshkurtëra që gradualisht janë marrë për kosto të përvetësuara në vitin 2017.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Tatimi mbi Primet	129,080	108,896
Komisionet dhe pagat e operatorëve	289,211	289,421
Komisioni i BQK-së	34,852	29,402
Gjithsej	453,143	427,719
Lëvizja në shpenzimet e shtyra të blerjes gjatë vitit është si më poshtë:		
	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kostot e përvetësuara të shtyra në fillim të vitit	427,719	478,118
Kostot e përvetësuara të paguara	833,727	824,467
Kostot e përvetësuara të ndodhura	(808,303)	(874,866)
Gjithsej	453,143	427,719

14. DEPOZITAT ME AFAT

Ndarja e depozitave me afat me afat maturimi mbi tre muaj, por më pak se një vit nga banka është si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Banka Ekonomike	464,360	464,360
BKT	850,000	1,000,000
Banka për Biznes	714,212	514,212
NLB	841,400	941,400
ProCredit	-	50,000
TEB	870,000	1,070,000
Is Bank	1,200,000	1,250,000
Zirat Bank	750,000	-
Interesi i përlogaritur	32,469	26,651
Gjithsej	5,722,441	5,316,623

Depozitat me afat mbahen me institucione financiare vendore. Normat e interesit për depozitat me afat, gjatë vitit fiskal 2017, ishin midis 0.5% në 2.00% në vit (2016: 0.01% në 1.90% në vit).

Të ardhurat nga investimet prej 151,653 Euro përbëhen nga: të ardhura nga interesi 68,948 Euro të fituara nga llogaria rrjedhëse dhe depozitat me bankat, dhe pjesa tjetër janë të ardhura nga interesat nga letrat me vlerë të qeverisë 82,706 Euro (shih shënimin 9). Tatimi në burim prej 10% (2016: 10%) zbatohet në të ardhurat nga interesi në depozita me afat dhe mbrohet nga bankat me pagesën e interesit për kompaninë

15. PARAJA DHE EKVIVALENTËT E PARASË

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Paraja në dorë	59	145
Paraja në banka	605,218	553,369
Gjithsej	605,277	553,514

Ekuivalentët e parasë në banka përfshijnë llogaritë rrjedhëse prej 605,218 Euro (2016: 553,369 Euro) në Raiffeisen Bank, ProCredit Bank, TEB, Nova Lubjanska Banka Prishtina, Banka Private për Biznes, Banka Kombëtare Tregtare, Banka Qendrore e Kosovës, Banka Ekonomike, Ziraat Bank dhe IS Bank.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

16. KAPITALI AKSIONAR

Kapitali aksionar i autorizuar, i emetuar dhe plotësisht i paguar është 3,228,050 Euro dhe përbëhet nga 107,602 aksione të zakonshme prej 30 Euro secila. Sava Re është 100% pronar i kompanisë.

Për të qenë në përputhshmëri të plotë me rregulloret e BQK-së për pasuritë financiare, mjaftueshmërinë e kapitalit, raportimin financiar, menaxhimin e riskut, investimet dhe likuiditetin, kompania mëmë ka dhënë një shtesë prej 2,199,990 Euro, të përbërë nga 73,333 aksione shtesë prej 30 Euro secili më 24 shkurt 2012, duke rivendosur shumën e kapitalit neto mbi minimumin e kërkuar prej 3,200,000 Euro.

Kapitali aksionar

Aksionarët	Numri i aksioneve	Përqindja (%)
PozavarovalnicaSavad.d.,Ljubljana	5,428,040	100%
Gjithsej	5,428,040	100%

17. DETYRIMET NGA KONTRATA E SIGURIMIT – REZERVA E DËMEVE

Lëvizja në vlerën bruto të provizioneve teknike të policave që mbajnë riskun e investimit.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Më 01 janar		
Detyrimet bruto të sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimeve të humbjeve	7,342,027	6,820,048
Rikuperimi i risigurimit	(207,110)	(247,106)
Detyrimet neto të sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimeve të humbjeve	7,134,917	6,572,942
Humbjet dhe shpenzimet e rregullimeve të humbjeve të ndodhura	4,473,663	4,059,424
Humbjet dhe shpenzimet e rregullimeve të humbjeve të paguara	(4,512,002)	(3,497,449)
Detyrimet neto të sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimeve të humbjeve më 31 dhjetor	7,096,578	7,134,917
Rikuperimi i risigurimit	331,981	207,110
Detyrimet bruto të sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimeve të humbjeve	7,428,559	7,342,027

Një matje e konsiderueshme e përvojës dhe gjykimit është e përfshirë në vlerësimin e detyrimeve të papaguara të sigurimit, shpenzimet e fundit të cilave nuk mund të vlerësohen me saktësi në datën e raportimit. Detyrimet e sigurimit për humbjet dhe shpenzimet e rregullimit të humbjeve përcaktohen në bazë të informacionit që aktualisht është në dispozicion. Megjithatë, është e natyrshme në natyrën e biznesit të shkruar se detyrimet përfundimtare mund të ndryshojnë si rezultat i zhvillimeve të mëvonshme.

Llogaritja e provizionit bruto për risqet e paskaduara sipas klasës së sigurimit

Sigurimi primar	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Provizionimi për risqet e paskaduar		
Shëndeti	4,378	3,422
Sigurimi i automjeteve – Kasko	48,529	6,071
Gjithsej	52,907	9,493

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

18. DETYRIMET NGA KONTRATAT E SIGURIMIT– PRIMET E PAFITUARA

Rezerva e primit të papaguar sipas produktit përbëhet si më poshtë

Produkti	31 dhjetor 2017	Ndryshimi gjatë	31 dhjetor 2016
Shëndeti	54,472	19,692	34,780
Automjetet	1,897,090	204,778	1,692,312
Të tjera	630,036	179,214	450,822
Gjithsej	2,581,598	403,684	2,177,914

Rezerva e riskut të paskaduar sipas produktit:

Produkti	31 dhjetor 2017	Ndryshimi gjatë	31 dhjetor 2016
Shëndeti	4,378	956	3,422
Automjetet	48,529	42,458	6,071
Gjithsej	52,907	43,414	9,493

19. TË PAGUESHMET NGA SIGURIMI

Llogaritë e sigurimeve të pagueshme përbëhen nga:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Risigurimi i pagueshëm	398,847	254,081
Provisioni për Kryqin e Kuq (shënimi 26)	124,324	-
Kostot e pagueshme ndaj blerjes së policave	70,762	82,702
Tatimi i primit i pagueshëm	109,404	82,810
Të pagueshmet ndaj BQK-së	29,656	22,477
Gjithsej	732,993	442,070

20. TË PAGUESHMET TJERA

Llogaritë e tjera të pagueshme përbëhen nga:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
TVSH e pagueshme	156,558	403,546
Të pagueshmet ndaj furnitorëve	199,527	71,814
TVSH e pagueshme	121,993	88,630
Të pagueshmet ndaj policembajtësve	81,698	62,645
Kontributet pensionale të pagueshme	55,042	53,344
Tatimi në burim për pagat e pagueshme	38,545	36,922
Të pagueshmet të tjera	19,418	91,050
Gjithsej	672,781	807,951

21. TË ARDHURAT E SHTYRA

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Komisioni për risigurimin i pafituar	69,672	61,702
Gjithsej	69,672	61,702

Komisioni i risigurimit të pafituar ka të bëjë me komisionet për primet e pafituara në datën e raportimit

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

22. PRIMET E SHKRUARA BRUTO

Primet e shkruara bruto sipas produktit për vitin përbëhen si më poshtë:

	Primet e shkruara bruto	Pjesa e risiguruesve dhe bashkësiguruesve	Ndryshimi në primin bruto të pafituar (+/-)	Ndryshimi në UPR të risiguruesve dhe bashkësiguruesve (+/-)	Primi neto i fituar
31 dhjetor 2017					
Aksidentet personale	66,641	-	13,984	-	80,625
Shëndeti	3,028,353	-	(20,648)	-	3,007,705
Sigurimi i automjetet - Kasko	578,480	(226,955)	(78,680)	1,915	274,760
Zjarri dhe fatkeqësitë natyrore	365,424	(274,796)	(21,126)	13,404	82,906
Dëmtimet tjera të pasurisë	165,105	(127,886)	(15,683)	9,372	30,908
Auto pergjegjësia	3,347,596	(72,600)	(168,556)	(1,942)	3,104,498
Detyrimet e përgjithshme	83,692	(74,565)	(43,686)	36,492	1,933
Garancionet	23,832	(14,875)	(9,368)	9,418	9,007
Asistenca	639,353	-	(103,335)	-	536,018
Gjithsej	8,298,476	(791,677)	(447,098)	68,659	7,128,360

	Primet e shkruara bruto	Pjesa e risiguruesve dhe bashkësiguruesve	Ndryshimi në primin bruto të pafituar (+/-)	Shtesa në UPR të risiguruesve dhe bashkë siguruesve (+/-)	Primi neto i fituar
31 dhjetor 2016					
Aksidentet personale	94,789	-	(3,807)	-	90,982
Shëndeti	2,100,342	-	(5,135)	-	2,095,207
Sigurimi i automjetet - Kasko	526,443	(231,406)	(15,101)	10,676	290,612
Mallrat në transit	3,094	(1,337)	-	-	1,757
Zjarri dhe fatkeqësitë natyrore	375,498	(305,720)	(18,271)	31,560	83,067
Dëmtimet tjera të pasurisë	114,937	(110,210)	(10,189)	-	(5,462)
Auto pergjegjësia	3,401,199	(99,890)	619,712	(2,605)	3,918,416
Detyrimet e përgjithshme	25,249	(6,988)	1,346	(4,799)	14,808
Garancioni	20,289	(8,121)	7,363	(9,466)	10,065
Asistenca	459,093	-	(81,664)	-	377,429
Gjithsej	7,120,933	(763,672)	494,254	25,366	6,876,881

23. SHPENZIMET E MARRJES NË SIGURIM

Shpenzimet e marrjes në sigurim për vitin përbëhen nga komisionet e blerjes. Kompania ka kontraktuar ndërmjetësues si: WVP, Raiffaisen Insurance Broker Kosova, Shield Broker, Risk Broker, Fersig me qëllim të shitjes së policave të sigurimit në emër të kompanisë.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

24. KONTRIBUTET NDAJ BYROS KOSOVARE TË SIGURIMEVE ("BKS")

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Shpërndarja e shpenzimeve	608,055	544,692

Byroja Kosovare e Sigurimeve ("BKS") menaxhon sistemin për shitjen e detyrueshme të policave të sigurimit të automjeteve ndaj palëve së treta ("CTPL") në kufirin e Territorit të Kosovës ("arkë e përbashkët") për shoferët e automjeteve të huaja të regjistruara që nuk posedojnë një sigurim të tillë, në emër të të gjitha kompanive të sigurimeve të licencuara nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK") për të shitur sigurimin e TPL brenda territorit të Kosovës.

BKS i kthen çdo kompanie sigurimi një pjesë të primeve mujore bruto të marra (duke përfshirë TVSH-në dhe tatimin mbi primet, të cilat pastaj përfshihen në deklaratat vetanake të kompanive të sigurimit). Secila kompani e sigurimit kërkohet që t'i paguajë BKS-së për kërkesat dhe shpenzimet e tjera administrative të rezervës dhe aktivitetet e anëtarësimit të BKS-së sipas raporteve të llogaritjes së BKS-së.

25. TË ARDHURAT TJERA

31 dhjetor 2017	Të ardhurat nga interesi	Lejimi për rënie në vlerë	Të ardhurat tjera	Gjithsej
Të mbajtura për shitje	82,705	-	-	82,705
Depozitat	68,948	-	-	68,948
Lejimi për shlyrjen e të arkëtueshmeve	-	39,339	-	39,339
Të ardhurat tjera	-	-	264,311	264,311
Total	151,653	39,339	264,311	455,303

31 dhjetor 2016	Të ardhurat nga interesi	Të ardhurat tjera	Gjithsej
Të mbajtura për shitje	93,820	-	93,820
Depozitat	63,636	-	63,636
Të ardhurat tjera	-	154,743	154,743
Gjithsej	157,456	154,743	312,199

Pozicioni të ardhurat tjera në vlerën 264,311 euro përmban të hyra nga llogaria për shërbimet me vlerën 23,211 euro (shërbimet për Illyria Life) dhe të hyra tjera të jashtezakonshme me balance 241,100 euro, nga ku vlera kryesore është 227,998 euro.

Në vitin 2012 kompania ka bërë provizionim për detyrimet kontigjenet për TVSH. Në vitin 2018, të gjitha mundësitë ligjore të këtyre kontigjeneteve për t'u materializuar pushuan së ekzistuari. Kështu që kompania vendosi të liroj këto kontigjenete në vlerën prej 227,998 euro.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

26. SHPENZIMET ADMINISTRATIVE

Shpenzimet administrative për vitin përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Shpenzimet e stafit	1,103,936	1,085,457
Qiraja	173,557	234,405
Provizionimi për Kryq të Kuq	124,324	-
Shpenzimet për mbikëqyrje të BQK-së	123,167	105,769
Shpenzimet e mirëmbajtjes	92,869	94,897
Zhvlerësimi dhe amortizimi	92,715	98,919
Shpenzimet e borxhit të keq	73,670	-
Shpenzimet e zyrës	70,509	61,628
Shpenzimet e trajnimit	69,828	51,041
Premitë gratis	65,415	8,558
Shpenzimet e komunalisë	57,983	48,165
Shpenzimet tjera	38,521	32,962
Shpenzimet e telekomunikacionit	34,803	37,331
Shpenzimet e derivateve	18,644	16,260
Shpenzime të marketingut	15,501	56,222
Shpenzimet e përfaqësimit	11,692	5,718
Komisionet bankare	10,874	10,283
Sponsorimi dhe donacionet	8,043	2,581
Humbja nga shitja e pasurive	557	1,798
Shpenzimet për borgje të këqija	-	93,490
Gjithsej	2,186,608	2,045,484

Kompania vendosi të bëjë një provizionim, për një humbje të mundshme që kompania mund të përballojë nga padia ligjore e sjellur nga Kryqi i Kuq i Kosovës. Kryqi i Kuq i Kosovës ka paditur kompaninë për pagesën e 1% të primit bruto të shkruar mbi sigurimin e përgjegjësisë së palës së tretë motorike, e cila, siç pretendohet, është e detyrueshme sipas Ligjit për Kryqin e Kuq 03 / L-179 (neni 14.1.7). Kryqi i Kuq ka paditur kompaninë për 248,648 euro. Çështja është në proces gjyqësor. Kompania ka marrë opinion të jashtëm ligjor për këtë çështje nga dy burime të ndryshme. Opinionet ligjore në mesin e elaborimeve të tjera, vijnë në konkluzionet e mëposhtme:

- Neni 14, paragrafi 1, nënparagrafi 7 është në kundërshtim me:
 - o Neni 46 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës
 - o Neni 1 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut
 - o Praktikat ligjore të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut
 - o Neni 17 i Deklaratës Universale të të Drejtave të Njeriut
 - o Ligji për investimet e huaja në Kosovë 04 / L-220

Bazuar në argumentet e mësipërme, kompania është e bindur se nuk ka detyrime ligjore për pagesën e 1% të të ardhurave të kompanisë, që rrjedhin nga neni 14-1-7 i Ligjit të Kryqit të Kuq.

Pavarësisht nga arsyet e theksuara më lart, për shkak të paqartësisë së padisë, kompania ka vendosur të bëjë një provizionim në shumën prej 50% të padisë ligjore, përkatësisht vlerës 124,324 euro.

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. ZËRAT JO-MONETARË NË PASQYRËN E TË ARDHURAVE

Tabela vijuese paraqet pozicionin e zërave jo-monetarë në pasqyrën e të ardhurave, paraqitur në pasqyrën e rrjedhës së parasë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Provizionimi për Kryqin e Kuq	124,324	-
Shlyerja e llogarive neto të arkëtueshme	73,670	-
Premitë gratis	65,415	-
Tjera	21,237	-
Gjithsej shpenzimet jo-monetare	284,646	-
Lejimi për provizionimin e TVSH-së	(227,998)	-
Lejimi për rënie në vlerë	(39,339)	-
Gjithsej të hyrat jo-monetare	(267,337)	-
Vlera neto	17,309	-

28. ZOTIMET DHE KONTIGJENCAT

(i) Rastet gjyqësore

Kompania është e përfshirë në procedurat rutinë ligjore në rrjedhën normale të biznesit. Nuk ka asnjë padi të rëndësishme të pazgjidhura më 31 dhjetor 2017, me përjashtim të dhënave më poshtë:

Më 27 dhjetor 2010 Agjencia Kosovare e Konkurrencës njoftoi kompaninë për vendimin e saj për të vendosur një gjobë prej 100,000 Euro kundër kompanisë për një "Marrëveshje të fshehtë ndërmjet kompanive të sigurimit në Kosovë për caktimin e çmimeve të primit". Një dënim i tillë u imponua edhe kundër disa kompanive të tjera të sigurimeve në Kosovë, të cilat gjithashtu ishin gjoja pjesë e kësaj marrëveshjeje.

Më 21 janar 2011, Kompania ka iniciuar një padi në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër dënimit të Agjencisë së Konkurrencës së Kosovës, pasi e konsideron atë një vendim të paligjshëm. Çështja është ende në vazhdim dhe menaxhmenti nuk është në gjendje të përcaktojë rezultatin dhe si i tillë nuk është regjistruar ose nuk është përlogaritur më datë 31 dhjetor 2017.

Kompania në rrjedhën normale të biznesit të saj është e përfshirë në 613 kërkesa dhe raste gjyqësore. Përveç provizionit të regjistruar në këto pasqyra financiare në kuadër të rezervave të kërkesave, Kompania beson se nuk do të ketë asnjë provizionim shtesë për rastet në proceset gjyqësore.

	Shuma e provizionit	Numri i rasteve
Kërkesa të pazgjidhura deri më 31 dhjetor 2016	1,750,804	421
Kërkesa të pazgjidhura deri më 31 dhjetor 2017	2,170,942	613
Bilanci më 31 dhjetor 2016	1,750,804	421
Shtesat	797,946	342
Rastet e zgjidhura	(377,808)	(150)
Bilanci më 31 dhjetor 2017	2,170,942	613

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

28. ZOTIMET DHE KONTIGJENCAT (VAZHDIM)

(ii) Zotimet e qirasë

Qiraja operative

Kompania ka hyrë në marrëdhënie kontraktuale të qirasë operative për objektet e saj me qira. Marrëdhëniet e tilla kontraktuale më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 përbëheshin si më poshtë

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Jo më shumë se 1 vit	25,512	1,980
Më pak se 1 vit	45,180	130,800
Gjithsej	70,692	132,780

29. TRANSAKSIONET MË PALËT E LIDHURA

Kompania ka marrëdhënie me palët e lidhura me aksionarët, bordin e drejtorëve dhe menaxhimin. Në vijim janë paraqitur palët e lidhura të Kompanisë dhe marrëdhëniet përkatëse:

- Sava Re – 100% Aksionar;
- Illyria Life Sh.a. – Vartëse (degë) e Sava Re;
- Primoz Mocivnik, Kryetar i Bordit të Drejtorëve (BD);
- Gianni Sokolic, Anëtar i Bordit (BD) dhe Drejtor gjeneral i Kompanisë;
- Robert Straka, Anëtar i Bordit (BD);
- Ramis Ahmetaj, Anëtar i Bordit (BD);
- Rok Moljk, Anëtar i Bordit (BD);

Transaksionet me Kompaninë mëmë

Kompania ka pasur transaksionet e risigurimit me palët e lidhura si në vijim:

31 dhjetor 2017	Të arkëtueshmet	Detyrimet	Të ardhura	Shpenzime	Gjithsej
Sava Re	629,900	156,806	1,133,960	650,651	2,571,317
Primi i ceduar për periudhën	-	-	-	650,651	650,651
Riparimet e risigurimeve për periudhën	-	-	1,001,620	-	1,001,620
Komisioni i risigurimit	-	-	132,340	-	132,340
Detyrimet për primin e ceduar	-	152,990	-	-	152,990
Detyrimet tjera afatshkurtra	-	3,816	-	-	3,816
Primi i pafitur ndaj Sava Re	295,874	-	-	-	295,874
Kërkesat e pazgjidhura ndaj Sava Re	252,880	-	-	-	252,880
Risigurimi i detyrimeve të siguruara	44,651	-	-	-	44,651
Të ardhurat e shtyra nga komisioni	36,495	-	-	-	36,495
Illyria Life	5,789	-	23,155	-	28,944
Të ardhura nga shërbimet e qirasë	-	-	23,155	-	23,155
Të arkëtueshmet nga shërbimet e ofruara	5,789	-	-	-	5,789
Kompensimet dhe përfitimet e menaxhmentit	-	-	-	38,976	38,976
Kompensimet për menaxhmentin	-	-	-	31,344	31,344
Shpenzimet tjera (veturat me qira)	-	-	-	7,632	7,632
Gjithsej	635,689	156,806	1,157,115	689,627	2,639,237

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017

(vlerat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

29. TRANSAKSIONET MË PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

31 dhjetor 2016	Të arkëtueshmet	Detyrimet	Të ardhura	Shpenzimet	Gjithsej
Sava Re	535,813	126,112	508,319	598,532	1,768,776
Premi i ceduar për periudhën	-	-	-	598,532	598,532
Riparimet e risigurimeve për periudhën	-	-	390,429	-	390,429
Komisioni i risigurimit	-	-	117,890	-	117,890
Detyrimet për primin e ceduar	-	122,296	-	-	122,296
Detyrimet tjera afatshkurtra	-	3,816	-	-	3,816
Primi i pafituar ndaj Sava Re	259,904	-	-	-	259,904
Kërkesat e pazgjdhura ndaj Sava Re	162,952	-	-	-	162,952
Risigurimi i detyrimeve të siguruara	84,555	-	-	-	4,555
Të ardhurat e shtyra nga komisioni	28,402	-	-	-	28,402
Illyria Life	1,930	-	23,160	-	25,090
Të ardhura nga shërbimet e qirasë	-	-	23,160	-	23,160
Të arkëtueshmet nga shërbimet e ofruara	1,930	-	-	-	1,930
Sava Tilia	-	-	-	9,031	9,031
Detyrimet për primin e ceduar	-	-	-	9,031	9,031
SAVA Osiguranje Skopje	-	401	-	-	401
Shpenzimet tjera	-	401	-	-	401
Kompensimet dhe përfitimet e menaxhmentit	-	-	-	32,407	32,407
Kompensimet për menaxhmentin	-	-	-	24,775	24,775
Shpenzimet tjera (veturat me qira)	-	-	-	7,632	7,632
Gjithsej	537,743	126,513	531,479	639,970	1,835,705

30. NGJARJET PAS DATËS RAPORTUESE

Nuk ka ngjarje të rëndësishme pas datës së raportimit që do të kërkonin shpalosje në pasqyrat financiare të Kompanisë.

Shënimet Plotësuese

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënimet Plotësuese

i) Pasuritë që mbulojnë rezervat teknike

Nr.	Investimet	Shuma e investuar	% e Lejuar	Shuma e lejuar
1	Depozitat bankare (me maturitet mbi 3 muaj)	€ 5,684,674	Palimituara	€ 5,684,674
2	Bonot e thesarit dhe obligacionet	€ 1,295,272		€ 1,295,272
2.1	Lëshuar nga Qeveria e Kosovës	€ 1,295,272	Palimituara	€ 1,295,272
2.1.1	Bonot e thesarit	€ 1,295,272		€ 1,295,272
2.1.2	Obligacionet	€ -		€ -
2.1.3	Instrumente tjera financiare			€ -
2.2	Lëshuar nga vendet e BE-së , (Vlerësuar jo më pak se BBB)	€ -	20% gjithsej 5% prej çdo investimi	€ -
2.2.1	Bonot e thesarit	€ -		
2.2.2	Obligacionet	€ -		
2.2.3	Instrumente tjera financiare	€ -		
3	Toka dhe ndërtesa	€ 3,007,385	20% gjithsej, 10% prej çdo investimi	€ 1,228,390
3.1	Prona për përdorim vetanak	€ 3,007,385		€ 1,228,390
3.2	Investimi në prona			€ -
4	Paraja dhe ekuivalentët e parasë	€ 285,271	3%	€ 285,271
4.1	Depozitat <= 3 muaj	€ -		€ -
4.2	Llogaritë rrjedhëse	€ 285,271		€ 285,271
4.3	Paraja	€ -		€ -
5	Të arkëtueshmet nga risigurimi	€ 81,146		€ 81,146
5.1	Risigurimet me rejting > = BBB	€ 81,146	Palimituar	€ 81,146
5.2	Risigurimet me rejting <BBB	€ -	25%	€ -
6	Pjesa e risigurimit të provizioneve teknike	€ 667,910		€ 667,910
6.1	Risigurimet me rejting > = BBB	€ 667,910	Palimituar	€ 667,910
6.2	Risigurimet me rejting <BBB	€ -	25%	€ -
7	Interesi i akumuluar nga investimi	€ 48,434	5%	€ 48,434
8	Të arkëtueshmet nga primet e sigurimit, jo më të vjetra se 90 ditë	€ 349,218	Limituar deri në 20% e UPR	€ 349,218
8.1	Nga mbajtësit e policave	€ 349,218		€ 349,218
8.2	Nga ndërmjetësuesit	€ -		€ -
9	Pasuritë tjera afatgjata (përveç tokës dhe ndërtimit)	€ 196,309	5%	€ 196,309
10	Gjithsej investimet për të mbuluar provizionet teknike	€ 11,615,619		€ 9,836,624

Nr.	Provizionet teknike, 31 dhjetor 2016	Shuma
1	Primet e pafituara dhe risku i primeve të paskaduara	€ 2,634,504
2	Provizioni për kërkesat e papaguara	€ 7,428,559
3	Provizionet tjera teknike	-
4	Shuma e provizioneve teknike që duhet të mbulohet	€ 10,063,063
5	Gjithsej pasuritë për mbulimin e provizioneve teknike	€ 9,836,624
6	Gjithsej provizionet teknike	€ 10,063,063
7	Diferenca	€ 226,439
5/6	Mbulueshmëria e provizioneve teknike	97.7%
	Kërkesa minimale	70%

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënimet Plotësuese

ii) Llogaritja e margjinës së solvencës

1	Table e rezervave teknike të dëmeve	2014	2015	2016	2017
1.1	Kërkesat për dëme pezull në fillim të periudhës	5,297,776	5,821,719	6,820,048	7,342,027
1.2	Dëmet e paguara	3,524,233	3,191,168	3,497,451	4,512,001
1.3	Kërkesat për dëme pezull në fund të periudhës	5,821,719	6,820,048	7,342,027	7,428,559
1.4	Humbjet e ndodhura (1.2 + 1.3) - 1.1	4,048,176	4,189,497	4,019,429	4,598,534
1.5	Mesatarja e humbjeve të ndodhura			4,085,700	4,269,153
2	Tabela e pjesës së kërkesave nga Risiguruesi				
2.1	Pjesa e Risigurimit për dëmet pezull në fillim të periudhës	277,095	281,532	247,106	207,110
2.2	Risigurimi i pranuar	260,598	224,310	415,656	1,011,935
2.3	Pjesa e Risigurimit për dëmet pezull në fund të periudhës	281,532	247,106	207,110	331,981
2.4	Pjesa e Risigurimit për humbjet e ndodhura	265,035	189,884	375,660	1,136,807
2.5	Neto humbjet e ndodhura (dëmet e mbajtura)	3,787,578	3,965,187	3,603,773	3,586,598
2.6	Niveli i mbajtjes	94%	95%	90%	78.0%
2.7	Mesatarja e nivelit të mbajtjes			93%	87.4%
3	Në bazë të primeve			2016	2017
3.1	Bruto primit e shkruara			7,120,933	8,298,477
3.2	Ndryshimi i primeve			494,254	(447,098)
3.3	Për Kl: 11,12,13 rritje e primit për 50%				
3.4	Tjera (tatimi & rrisigurimi)				
3.5	Gjithsej			7,615,187	7,851,379
3.6	Shtresa e parë (fikse deri në 10 milionë)			10,000	10,000
3.7	Shtresa e dytë (mbi 10 milionë)			-	-
3.8	Përqindja e shtresës së parë (fikse)			18%	18%
3.9	Përqindja e shtresës së dytë (fikse)			16%	16%
3.10	Rezultati në bazë të primeve			1,269,607	1,235,646
3.11	Niveli I mbajtjes			93%	87%
3.12	Rezultat i aftësisë paguese në bazë të primeve			1,269,607	1,235,646
4	Në bazë të dëmeve				
4.1	Bruto dëmet e ndodhura (shih tabelen e dëmeve)			4,085,700	4,598,534
4.2	Shtresa e parë (fikse)			7,000,000	7,000,000
4.3	Shtresa e dyte				
4.4	Përqindja e shtresës së parë (fikse)			26%	26%
4.5	Përqindja e shtresës së dytë (fikse)			23%	23%
4.6	shume e shtresë së parë			983,912	970,489
4.7	Raporti midis Neto dhe Bruto dëmeve të ndodhura			93%	87%
	Përqindja minimale			50%	50%
5	Rezultati i aftësisë paguese në bazë të dëmeve			983,912	970,489
5	Solvenca e kërkuar			2016	2017
5.1	Bazë primeve			1,269,607	1,235,646
5.2	Bazë dëmeve			983,912	970,489
5.3	Solvenca e kërkuar			1,269,607	1,235,646
5.4	Solvenca e kërkuar per vitin paraprak			1,269,607	1,262,785
5.5	Solvenca mbi bazën e rritjes prej 150%			1,904,410	1,894,177

Kompania e Sigurimeve Illyria Sh.a.

Shënimet Plotësuese

iii) Kapitali në dispozicion

Kapitali në dispozicion	2016	2017
I KAPITALI BAZE, Neni 4: (1 + 2 + 3)	3,697,108	4,039,169
1 Kapitali aksionar i paguar i siguruesve në para të gatshme	5,428,040	5,428,040
2 Rezervat e kapitalit (rezervat e njohura me ligj dhe rezervat e lira),	765,843	884,329
3 Fitimet e akumuluarat të mbartura pas zbritjes së dividendëve për t'u paguar	(2,496,776)	(2,273,200)
ELEMENTET E ZBRITSHME NGA KAPITALI BAZË, Neni 4: (1 + 2 + 3 + 4)	-	-
1 Aksionet në vetëpronësi të riblera	-	-
2 Investimet në pasuritë e paprekshme (jo-materiale);	-	-
3 Humbjet e bartura dhe humbjet e vitit aktual (ushtrimor);	-	-
4 Diferenca midis rezervave për dëme të diskontuara dhe pa diskontuara	-	-
III KAPITALI SHITES, Neni 5; (1 + 2 + 3 + 4), max 50%	-	-
Kapitali aksionar i siguruesit, i cili përbëhet nga emetimi i aksioneve preferenciale sipas shumës nominale të tyre të paguara në formën e parasë së gatshme në	-	-
1 ekuitetin e siguruesit	-	-
2 Instrumentet e borxhit të varur	-	-
3 Rezervat e kapitalit që lidhen me aksionet preferenciale	-	-
4 Elementet tjera	-	-
IV KAPITALI RREGULLATOR, (I - II + III)	3,697,108	4,039,169
ELEMENTET E ZBRITSHME NË LLOGARITJEN E KAPITALIT, Neni 6: (1 + 2)	-	-
1 Pjesëmarrjet apo zotërimet në pronësitë e shoqërive tjera	-	-
2 Investimet në instrumentet e borxhit të varur	-	-
VI Pasuritë jo likuide, Neni 6; (1 deri 9)	238,991	266,500
1 Primet e arkëtueshme dhe debitorët nga risigurimi mbi 90 ditë	73,659	163,021
2 Huatë dhe llogaritë e arkëtueshme me palë të ndërlidhura	104,926	57,759
Debitorët dhe llogaritë tjera të arkëtueshme, të cilat nuk rrjedhin nga veprimtaria e sigurimit	-	-
4 Huatë nga brokerët dhe agjentët	-	-
5 100% të shpenzimeve të parapaguara dhe pasurive të shtyra tatimore	-	-
6 Pasuritë tjera, të cilat nuk janë të lira nga çdo përgjegjësi apo detyrim	-	-
7 Pasuritë tjera, të cilat nuk janë lehtësisht të konvertueshme në para të gatshme	-	-
8 Pasuritë e paprekshme	60,406	45,720
9 Other	-	-
VII Pasuria Neto - Kapitali në dispozicion (IV - V - VI)	3,458,117	3,772,669
VIII Fondi garantues sipas ligjit	3,200,000	3,200,000
IX Kërkesa për kapital sipas Fondit Garantues	258,117	572,669
X Kërkesa për mbulueshmëri të solvencës	1,553,707	1,878,492
XI Kërkesa finale për shtim të kapitali	-	-